

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

10-13 Şubat 2022
www.valortv.net üzerinden canlı yayın

CETAD

CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



KONGRE KİTABI

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

• İÇİNDEKİLER •

Davet
3

Kurullar
4

Bilimsel Program
5

Konuşma Özetleri
10

Sözel Bildiriler
33

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

• DAVET •

Değerli Katılımcılar;

Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği'nin **XIII. Cinsellik ve Cinsel Tedaviler Ulusal Kongresi** bu yıl **10-13 Şubat 2022** tarihleri arasında **çevrim içi** olarak düzenlenecektir.

CETAD kurulduğu 1998 yılından bu yana etiğin ve bilimin ışığında cinsellik ve cinsel tedaviler konusunda ilkelerinden ödün vermeden ama sürekli yenilenerek ve çoğalarak bugünlere gelmiştir. Bilimsel standartlara uygun sağlık hizmetini olanaklı kılmak adına tüm ülke çapına yayılan cinsel terapistleri ile psikoterapiler alanında çok önemli bir boşluğu doldurmanın yanında cinsel travma tedavilerinden cinsel ayrımcılık ile mücadeleye kadar ihtiyaç duyulan birçok alanda eğitim kalitesi ve disiplini ile zahmetli ama nitelikli bir yolculuğun içinde sizlerle yol almaktadır.

Bu yıl temasını **“zaman, beklentiler ve cinsellik”** olarak belirlediğimiz kongrede insanın zaman bağlamında cinselliği yaşayışını, bu değişen zamanlarda dönüşen cinselliği, cinsiyet rollerini, cinsel işlevleri, beklenenleri, bekletilenleri, ertelenenleri ele alacağımız; biyolojik, psikolojik, sosyolojik ve kültürel boyutları ile tartışabileceğimiz zengin bir içerik oluşturmaya çalıştık.

Salgının gerektirdiği bir zorunluluk olarak çevrim içi toplantıların hayatımıza girmesiyle yaklaşık iki yıldır kesintisiz sürdürdüğümüz çevrim içi eğitim toplantıları deneyimleri, fiziksel olarak aynı mekanda bulunamamak da birlikte öğrenip gelişebileceğimize olan inancımızı arttırdıysa da yüz yüze deneyim paylaşımlarını özleyeceğiz kuşkusuz.

Yaşanılan pandemi nedeniyle bir süre ertelediğimiz bilimsel etkinlikte buluşma özlemimizi nihayete erdireceğimiz kongremizde cinselliğe ve cinsel tedavilere ilgi duyan farklı disiplinlerden profesyonellerle bir araya gelmeyi umuyor, kongrenin bilimsel başarısının siz katılımcılar sayesinde artacağını bilinci içinde katılım ve katkılarınızı bekliyoruz.

Kongre Eş Başkanı
Ceyda Güvenç

Kongre Eş Başkanı
Ejder Akgün Yıldırım

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

• KURULLAR •

Kongre Eş Başkanları

Ceyda Güvenç
Ejder Akgün Yıldırım

Kongre Sekreterleri

Aytül Tükel
Münevver Hacıoğlu Yıldırım

Kongre Saymanı

Ender Cesur

Kongre Düzenleme Kurulu

Arşaluys Kayır
Cem İncesu
Hasibe Rengin Güvenç
Irmak Saraç
Necip Çapraz
Nesrin Yetkin
Şahika Yüksel
Seda Sakınmaz Kanturvardar
Zerrin Oğlağı

Kongre Bildiri Değerlendirme Alt Kurulu

Gülcan Güleç
Mehmet Çağdaş Eker
Memduha Aydın
Ömer Böke
Seven Kaptan
Sinay Önen
Yusuf Özay Özdemir

Kongre Bilimsel Danışma Kurulu

Ayşe Nur Engindeniz
Ayşen Bulut
Ayşen Coşut Çakmak
Banu Aslantaş Ertekin
Burhanettin Kaya
Bülent Önal
Enis Rauf Coşkuner
Esengül Kayan
Gürkan Sert
Koray Başar
Lale Tirtil
Mehmet Nazmi Algan
Mustafa Sercan
Naz Berfu Akbaş
Nurcan Müftüoğlu
Ufuk Sezgin

* Yukarıdaki isimler alfabetik olarak sıralanmıştır.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

• BİLİMSEL PROGRAM •

10 ŞUBAT 2022, PERŞEMBE

	SALON 1	SALON 2
17:30-18:00	Açılış Töreni	
18:00-19:00	Konferans 1	
	Moderatör: Peykan Gökalp Tuhaf Zamanlarda İmkansız Aşklar Cem Kaptanoğlu	
19:00-19:15		Ara
19:15-20:30	İkili Konferans 1	
	Moderatör: Burhanettin Kaya Zaman, Beklentiler ve Zihin Ejder Akgün Yıldırım, Gamze Özçürümez	
20:30-20:45		Ara
20:45-22:15	<i>Diploma Töreni</i> (CETAD Cinsel Terapiler)	

11 ŞUBAT 2022, CUMA

	SALON 1	SALON 2
17:30-19:00	Panel Oturumu 1 Olgular Üzerinden Kültürel Karşılaşma Aktarımı	
	Moderatörler: Arşalüys Kayır, Ceyda Güvenç Konuşmacılar: Gülin Özdamar Görkem Karakaş Uğurlu C. Onur Noyan Cem Taylan Erden Neslihan Şahin Fatma Mahperi Uluyol Seçil Soylu Ayşegül Taşdelen Kul	
19:00-19:15		Ara
19:15-20:15	Konferans 2 Değişen Türkiye Sinemasında Kadın ve Cinsellik	
	Moderatör: Deniz Türkali Konuşmacı: Nur Sürer	
20:15-20:30		Ara
20:30-21:30	<i>Diploma Töreni</i> (CETAD Travma Terapileri)	

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

12 ŞUBAT 2022, CUMARTESİ

	SALON 1	SALON 2
08:15-09:00	Akılcı İlaç Kullanımı Rengin Güvenç, Necip Çapraz	
09:00-10:30	Sözel Bildiri Oturumu 1 Moderatörler: Sinay Önen, Memduha Aydın SS-01, SS-02, SS-03, SS-04, SS-05	Panel Oturumu 2 Zamanın İzinde Cinsellik Moderatörler: Mehmet Yumru, Nazmi Algan • Kapsamlı ve Kapsayıcı Cinsellik Eğitimi Efsun Sertoğlu • Ergen Ruh Sağlığı ve Cinsellik Esengül Kayan • Kadınlık ve/veya Annelik Evrin Ebru Öztekin • Uzun Ömürlü Cinsellik Sera Yiğiter
10:30-10:45	Ara	
10:45-12:15	Panel Oturumu 3 Masal Yanılsamasında Cinsellik Moderatörler: Seda Kanturvardar, Mustafa Sercan • Masallar ve Toplumsal Cinsiyet Melek Özlem Sezer • Bir olur bir olmazmış Ceyda Güvenç • Kırmızı noktalı sunum; Pornografi Hakkında Her Şey Rengin Güvenç	Panel Oturumu 4 Sınırötesi Beklentiler, Parafili ve Cinsellik Moderatörler: Nezaket Kaya, Fadime Gizem İskender • Sapmadan Bozukluğa Parafili Ömer Böke • Parafililer Bozukluk mudur? Çağdaş Eker • Damgalamanın 50 Tonu: BDSM Ender Cesur
12:15-12:30	Ara	
12:30-13:30	Uydu Sempozyumu Moderatör: Aylin Ertekin Yazıcı  • Major Depresyon ve Haz Şebnem Pırıldar	
13:30-14:30	Öğle Arası	
14:30-15:30	Konferans 3 Moderatör: Ejder Akgün Yıldırım • İnsanın ve Bilginin Zamanla İmtihanı Nilgün Toker	
15:30-15:45	Ara	

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

12 ŞUBAT 2022, CUMARTESİ

	SALON 1	SALON 2
15:45-17:15	Panel Oturumu 5 Bir Stres Sorunu ve Fizyolojik Gerçeklik Olarak Yaşam ve Cinsellik	Panel Oturumu 6 Zamansız Orgazm Konuşmaları
	Moderatörler: Hakan Kardeş, Gülcan Güleç	Moderatörler: Osman Özdel, Ömer Böke
	<ul style="list-style-type: none">• Stresin Zihinsel İşleyişi Ertan Yurdakoş• Eros Thanatos İle Buluştuğunda: Ölüm Stresi Varlığında Cinsellik İlker Küçükparlak• AES (Arzu Eve Sığar mı?), Yeni Normal, Anormal, Tahayyül ve Cinsellik Taner Yılmaz	<ul style="list-style-type: none">• Klitoris Ne Biliyorduk Ne Biliyoruz? Irmak Saraç• Elizabethin Hikayesi Berfü Akbaş• La Petite Mort: Orgazm Sospolitik ve Kültürel Bakış Zerrin Oğlağı• Orgazm, Beden, Zihin Necip Çapraz
17:15-17:30	Ara	
17:30-19:00	Panel Oturumu 7 Zamanın Dönüştürdüğü Bedende Cinsellik	Panel Oturumu 8 Etiğin ve Bilimin Beklentileri: Cinsel Tedavilerde Neden Psikoterapi
	Moderatörler: Pınar Saip, Mustafa Dağılı	Moderatörler: Nesrin Yetkin, Münevver Hacıoğlu Yıldırım
	<ul style="list-style-type: none">• Jinekolojik Kanserlerden Sonra Cinsel Yaşam Samet Topuz• Erkek Genital Kanserlerinden Sonra Cinsellik Enis Rauf Coşkuner• Bedensel Sorunlar Sonrasında Cinsel - Terapi Banu Aslantaş Ertekin	<ul style="list-style-type: none">• Tıbbi Bir Tedavi Yöntemi Olarak Psikoterapi Selçuk Candansayar• Cinsel Terapilerin Asfalyası: Terapötik Çerçeve Nur Engindeniz• Zimbardo'nun "Kırık Cam" Teorisi ve Cinsel Terapiler Münevver Hacıoğlu Yıldırım
19:00-19:15	Ara	
19:15-20:15	Konferans 4	
	Moderatör: Şahika Yüksel	
	Gey ve Biseksüel Erkekler ve Cinsiyeti İkili Olmayan Kişilerde Görülen Cinsel İşlev Bozuklukları Sinan Düzyürek	
12 ŞUBAT 2022, CUMARTESİ ÇALIŞMA GRUPLARI		
09:00-10:30	Çalışma Grubu 1 Zaman Beklentiler ve Cinsellik Arşaluy Kayır, Aytül Gürbüz Tükel	
20:45-22:15	Çalışma Grubu 2 Sis-Cinsiyetli Erkekler Arasındaki Cinsel İlişkilerde ve İkilik-Dışı Cinsiyetli Erkeklerde Görülebilen Cinsel İşlev Bozukluklarına Tanısal ve Terapötik Yaklaşımlar Sinan Düzyürek Kolaylaştırıcı: Koray Başar	
	* Çalışma Grubu toplantıları Zoom üzerinden gerçekleştirilecektir.	

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

13 ŞUBAT 2022, PAZAR

	SALON 1	SALON 2
09:00-10:30	Sözel Bildiri Oturumu 2 Moderatörler: Sinay Önen, Memduha Aydın SS-06, SS-07, SS-08, SS-09, SS-10	Olgu Tartışmaları 1 Moderatör: Koray Başar • Bir Zaman ve Beklenti Sorunu Olarak Erkek Orgazmı • Komplike Olgularla Boşalma Bozuklukları Tartışmacılar: Cem İncesu, Aytül Gürbüz Tükel Olgu Sunucuları: Seda Kanturvardar, Ayşegül Taşdelen Kul, Yağmur İskit, Didem Sücüllüoğlu Dikici
10:30-10:45	Ara	
10:45-12:15	Panel Oturumu 9 Bir Zaman ve Beklenti Çıkmazı Olarak İnfertilite ve Cinsellik Moderatörler: Irmak Saraç, Necip Çapraz • İnfertil Erkeklerde Cinsel Fonksiyon Bozukluğuna Yaklaşım Tansu Güdelci • İnfertilite Tedavisi Gören Çiftlerde En Sık Görülen Cinsel İşlev Bozuklukları Kayhan Yakın • İnfertilitenin Kadın ve Erkeğin Üzerindeki Etkisi Aytül Gürbüz Tükel	Olgu Tartışmaları 2 Zamanı Donduran Yaralar Cinsel Travma Olgularla Cinsel Travma Terapilerinde Zor Zamanlar Moderatör: Şahika Yüksel Tartışmacılar: Ufuk Sezgin, Münevver Hacıoğlu Yıldırım Olgu Sunucuları: Sevilay Umut Kılınç, Tuba Çoşkun, Elif Çetinoğlu
12:15-13:00	Öğle Arası	
13:00-14:30	Olgu Tartışmaları 3 Bir Erteleme Sorunu Olarak Vaginismus Olgularla Vajinismusta Tedavi Direnci Moderatör: Çağdaş Eker Tartışmacılar: Arşaluyş Kayır, Ejder Akgün Yıldırım Olgu Sunucuları: Zafer Subaşı, Çiğdem Kırıcı Dallıoğlu, Övül Kozan, Duriye Gizem Tosun Dilci	Panel Oturumu 10 Zaman Her Şeyin İlacı Değil: Cinsiyetle İlgili Zamana Uygun Tıbbi Destek Moderatörler: Zerrin Oğlağu, Ender Cesur • Cinsiyet Gelişim Çeşitliliğinde Tıbbi Destek: Neden, Nasıl, Ne Zaman? Koray Başar • Cinsiyetinden Hoşnutsuzluğun Yaşı Yok! Şahika Yüksel • Cinsiyet İkiliği Tartışmasında Trans ve Nonbinary Ergenler Seven Kaptan
14:30-14:45	Ara	

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

13 ŞUBAT 2022, PAZAR

	SALON 1	SALON 2
14:45-15:45	Panel Oturumu 11 Zor Zamanlarda Cinsellik: COVID-19'un Değiştirdikleri Moderatörler: Adem Bayrakçı, Leyla Gülseren • COVID-19 ve Değişen Dünya Aslı Davas • COVID-19 ve Romantik ilişkiler Asena Akdemir • COVID-19 ve Cinsel Yaşamlar Raşit Tükel	Panel Oturumu 12 Cinsel İsteğin Sınırları ve Zamanın Değiştirdiği Tanılar Moderatörler: Özay Özdemir, Rengin Güvenç • Cinsel istek: Bir Varmış Bir Yokmuş. Cinsel Terapide Ne Yapmalı? Cem İncesu • Zamanla Cinsel İstek Bozuklukları Tanısında Neler Değişti? Gülcan Güleç • Rüya mı, Kabus mu: Hiperseksüalite Rümeysa Taşdelen • Aseksüellik: Çemberin neresinde? Çağrı Çalıcı Yılmaz
15:45-16:00	Ara	
16:00-17:30	Panel Oturumu 13 Bir Beklenti Sorunu Olarak Eretil Disfonksiyon Moderatörler: Görkem Karakaş Uğurlu, Berfü Akbaş • Performans Anksiyetesi Dilek Sarıkaya • Partnerin Yaşadıkları Nasibe Ünsalan • Erkeklik Mitleri Aybeniz Civan Kahve	Panel Oturumu 14 Cinselliğin Dönüş(türül)mesi ve Örgün Eğitim Moderatör: Muhtar Çokar • Gençlik ve Cinsellik, Küresel Ölçekte İlgi Alanı Demet Güral • Eğitim Fakültelerinde Cinsel Sağlık Bilgileri Eğitimi Deneyimi Ayşe Işık Gürşimşek • Öğretmen ve Öğretmen Adayları için Cinsel Sağlık Bilgileri Eğitim Programına Yönelik Kaynak Kitap Hacer Nalbant
17:30-17:45	Ara	
17:45-18:45	İkili Konferans 2 Zamanın Büktüğü Bir Kabus: Cinsellik, Frengi ve Ötesi Moderatör: Şahap Erkoç • Erkekler de Yanar: Geç Osmanlı Dönemi'nde Frengi, Toplumsal Cinsiyet ve Tıbbi Tavsiyeler Seçil Yılmaz • Medeni ile Firengi Arasında: Türkiye'de Nörosifilizin Tarihi Fatih Artvinli	
18:45-19:00	Ara	
19:00-19:15	Kapanış Töreni	
13 ŞUBAT 2022, PAZAR ÇALIŞMA GRUBU		
09:00-10:30	Çalışma Grubu 3 Cinsel Danışmanlıkta Temel Yaklaşım İlkeleri Rengin Güvenç, Ender Cesur, Necip Çapraz, Zerrin Oğlağu * Çalışma Grubu toplantıları Zoom üzerinden gerçekleştirilecektir.	

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



• KONUŞMA ÖZETLERİ •

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Prof. Dr. Asena AKDEMİR

Panel Oturumu 11 - COVID 19 ve Romantik İlişkiler

Pandemide sosyal ilişkilerin yerini -en azından kapanma döneminde- ikili ilişkiler aldı. İnsanlar varoluşlarına yönelik bu tür bir tehditle karşılaştıklarında, tipik olarak en yakınlarından güvenlik ve rahatlık ararlar. Bu da ikili ilişkilerin önemini artırır. Süreçte romantik ilişkilerin pandemi döneminde ne durumda olduğu ile ilgili çeşitli çalışmalar literatürde yer almaya başladı. Bunların bir kısmı daha çok kapanma döneminde neler olup bittiği ile ilgili yapılmıştır ve sonuçlar da farklılıklar göstermektedir. Bu konuşmada dünyada ve ülkemizde halihazır yapılmış çalışmalar gözden geçirilecektir

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Uzm. Dr. Aybeniz CİVAN KAHVE

Panel Oturumu 13 - Bir Beklenti Sorunu Olarak Erektile Disfonksiyon Erkeklik Mitleri

Cinsellikle ilgili yanlış inanışlar ve bilgiler olarak tanımlanabilecek cinsel mitlerin en önemli nedeni; cinsellikle ilgili olarak doğrulukları konusunda yeterince destekleyici kanıt olmadan kabul edilen, toplum bireylerinin kulaktan dolma bilgileri birbirine aktarmasıyla yayılan, abartılı ve yanlış inanışlardır. Bunlar çoğu zaman bilimsel bir temeli olmayan, ön yargılardan ibaret bilgilerdir. Cinsel mitlerin cinsel işlevsellik üzerindeki etkisi ile ilgili çeşitli klinik araştırmalar yapılmıştır. Cinsel işlev bozukluklarıyla çalışan cinsel terapi uygulayıcıları için de görüşmelerde cinsel mitlerin gündeme gelmesi hiç de nadir değildir ve hatta cinsel terapinin önemli kısımlarından birisi de bu cinsel mitler üzerine çalışmaktır.

Cinsellik hakkında yanlış inanışlara sahip bir kişi, cinsel bir sorun yaşadığında bunu felaketleştirebilir ya da genellikle kendisi hakkında olumsuz düşünceler geliştirebilir. Bir erkek için: “Ben bir erkekten daha azım”; “Ben bir cinsel başarısızlığım”; “Bu sorunu asla çözmeyeceğim.” şeklinde gelişen yargılar bir süre sonra cinsel sorun üzerinde merkezi bir rol oynamaya başlar.

Peki nedir bu erkeklik mitleri?

Aslında cinsel mitler; kültüre ve topluma göre değişiklik gösterebilir. Cinsellikle ilgili konular açıkça konuşulmadıkça, bu alandaki belirsizlikler ve belirsizliklerle beraber beklentiler artmaya başlar. Artan bu beklenti karşısında yetersizlik duygusu, endişeler ortaya çıkar ve cinsel işlev bozukluklarının gelişimine zemin hazırlanmış olur. Erkeklik mitlerinin en başında gelenlerden birisi erkeğin cinselliği her zaman istemesi ve her an cinsel ilişkiye hazır olması gerektiğidir. Çünkü “gerçek” erkek çok sık cinsel ilişkiye giren, deneyimli, cinsellik gündeme geldiği an sertleşen, ve partnerine nasıl zevk vereceğini bilen erkektir! Dahası; erkek için sevişme bir performans alanıdır, orada ‘başarısız’ olunmaz, sevişme ne kadar sürerse sürsün erkek hep hazırdır ve penis her zaman sert. Masturbasyon ise partner varsa niye gereklidir? Hem zaten kötü ve zararlı bir şey değil midir?

İşte bunlar ve daha fazlası erkeklik mitleri olarak karşımıza çıkmakta, birçok cinsel sorun ve cinsel işlev bozukluğunda merkezi bir oynamaktadır. Bu mitlerin değiştirilmesi ve yerine doğru bilgilerin aktarılması, toplumsal önyargılar ve cinsel mitlerle mücadele için cinsel terapi alanında yetkin uygulayıcıların yer alması, uygun, anlaşılır ve uygulanabilir biçimde bireye ya da çiftte bu bilgileri aktarabilmesi oldukça önemlidir.

Kaynaklar

1. Nobre, P. J., & Pinto-Gouveia, J. (2006). Dysfunctional sexual beliefs as vulnerability factors for sexual dysfunction. *Journal of sex research*, 43(1), 68-75.
2. Peixoto, M. M., & Nobre, P. (2014). Dysfunctional sexual beliefs: a comparative study of heterosexual men and women, gay men, and lesbian women with and without sexual problems. *The journal of sexual medicine*, 11(11), 2690-2700.
3. Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği. Bilgilendirme Dosyası - 6 : Erkek Cinselliği. Ed: Prof. Dr.Mehmet Zihni Sungur, Prof. Dr. Tufan Tarcan

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Prof. Dr. Ayşe Işık GÜRŞİMŞEK

Panel Oturumu 14 - Eğitim Fakültelerinde Cinsel Sağlık Bilgileri Eğitimi Deneyimi

Cinsel Sağlık Bilgileri Eğitimi (CSBE); farklı yaş düzeylerindeki öğrencilerle, cinsellikte sağlıklı gelişim ve sağlığın korunması konularında konuşabilecek ve gelişimlerine uygun eğitimler verebilecek öğretmenlerin yetiştirilmesi amacıyla, 2000-2021 öğretim yılından başlayarak Eğitim Fakültelerinin farklı programlarına eklenen bir derstir.

Bu konuşmada CSBE dersinin yaklaşık 21 yıllık serüveni ele alınarak çeşitli örneklerle ve deneyimlerle birlikte paylaşılmaya çalışılacaktır. Temel olarak ele alınacak konular şunlar olacaktır:

- Eğitim Fakültelerinde farklı branşlardan öğretmen adaylarının eğitimi ile ulaşılmaya çalışılan amaç neydi ve bu hangi açılardan önemliydi?
- CSBE dersinin öğretmen eğitimi programlarına eklenmesi yoluyla neler gerçekleştirilebildi ve ne tür kazanımlar elde edildi?
- Süreç boyunca farklı aşamalarda yaşanan güçlükler ve sınırlılıklar nelerdi ve başa çıkma konusunda ne gibi stratejiler uygulandı?
- Bugün neredeyiz? Kazanımları koruyup geliştirmek için buradan sonra nereye gidebiliriz?

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Cem KAPTANOĞLU

Konferans 1 - Tuhaf Zamanlar İmkansız Aşklar

Yaşadığımız tuhaf zamanların 500 yıllık bir öyküsü var. Bu öykü, aynı zamanda gittikçe tuhaflaşan bir toplumsal düzenin öyküsü. Katı olan her şeyi sıvılaştırıp buharlaştıran kapitalizm, dünyayla, ötekilerle, kendimizle ilişkilerimizi de eritip buharlaştırıyor. Tuhaf zamanlarda, ilişkiler, geçmiş ve geleceğin yükünden kurtulmakta, yalnızca şimdi var. Geçmiş unutmak uyum sağlamanın en kolay yolu. Gelecek hayalleri, ütopyalar, idealler ise tüketmek istediğimiz nesnelere, anlık zevklerin, geçici ilişkilerin ötesine geçemiyor. Tüketim toplumunda gerçek ihtiyaçlar, sahtelerinin içinde eritilip kaybedildi. Arzu, bilinçdışı boyutunu yani sembolik işlevini yitirip, bilinçli isteklerde boğulmakta. Aşklar, konuşan özne olmakla kaybettikleri mitik Öteki'ni, ötekilerde yeniden bulmaya çalışmaktan; maşuklar, kendilerinde olmayan o kayıp şeyi aşıklarına verme vaatlerinden vazgeçtiler. Ötekinin arzusunu arzulamak, bağlanmaya neden olabilecek köleleştirici bir zayıflık. İğdiş edilmiş arzu, ötekinin arzusunu değil, bedenini istemekle yetiniyor. Belki de bu nedenle BDSM veya swinger "community" üyelerinin sayısı hızla artmakta.

Cinselliğin boşluğunu doldurabilecek tek şey olan aşk, tuhaf zamanlarda, cinsel nesneye simgesel anlam yüklemeye kapasitesini kaybederek, çıplak cinselliğe teslim oldu, herkes kendi keyfiyle meşgul. Artık aşk, ötekiyle "Bir olma" arzusunun imkansızlığını kabullenip, ayrılığı, ikiliği işleme çabası değil, aksine ötekine, kazançlı çıkamayacağınız akılcı olmayan bir yatırım. Aşk ve "ölüm ayırıcaya kadar" zamanı geçti, şimdi "fuck buddy" zamanı.

Tuhaf zamanların çocukları, oedipal karmaşayı nasıl yaşarlar? Annelerinin kendilerinde bulamayıp başka bir yerde aradığı bir "şey" olduğunu fark etseler bile, onu tanıyıp, ona ad vermekte zorlanmazlar mı? Fallik işlevi devralmış tüketim nesnelere annenin dikkatini dağıtırken, fetişize edilmiş metalar /şeyler dünyasında "Baba'nın-Adı" gözlerine çarpar mı? Acaba baba, adını vermeye, araya girmeye, "ağlar"daki "bağlantı"larından kopup gelmeye istekli midir?

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Dr. Demet GÜRAL

Panel Oturumu 14 - Gençlerin Üreme - Cinsel Sağlık ve Hakları Konusunda Dünyada Gelişmeler

1994 yılında Kahire’de yapılan Uluslararası Nüfus ve Kalkınma Konferansı’ndan bu yana gençlerin ve özellikle ergenlerin (10-19 yaş) cinsel sağlık ve hakları konusundaki gelişmelere değinen bu sunumda başlıca şu konular ele alınacaktır:

- Gençlerin cinsel sağlık ve haklarında umut verici gelişmeler ve henüz çözülemeyen sorunlar.
- Erken evlilik, kontraseptif kullanımı, kürtaj konusundaki yasalar ve kısıtlamalar, kadına şiddet gibi konularda gençlik cinsel sağlık ve eğitimi nerede.
- Kahire toplantısından bu yana farklı olarak tütün, alkol ve hatalı beslenme ile beraber ele alınması gereken gençlerin cinselliği
- Dünya ülkelerinden gençlerin cinsel sağlığı ve eğitimi konusunda birkaç başarılı örnek

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Dr. Dilek SARIKAYA

Panel Oturumu 13 - Performans Anksiyetesi

Eretil disfonksiyon'un (ED) Amerikan Psikiyatri Birliği'nin DSM-5 tanı kılavuzuna göre tanımı; en az 6 ay süreli olarak cinsel ilişkilerin tümünde veya neredeyse tümünde cinsel etkinlik sonuçlanana kadar sertleşmeyi sağlayamama ve sürdürememe veya yetersiz sertleşmenin olmasıdır. ED'nin ortaya çıkmasında ve sürmesinde çok sayıda birbiriyle ilişkili etkenin var olduğu bilinmektedir. ED'nin organik nedenleri arasında diabetes mellitus, hipertansiyon, hiperlipidemi, metabolik sendrom, kalp-damar hastalıkları, epilepsi, multipl skleroz, Parkinson hastalığı, hiperprolaktinemi, hipo-hipertiroidi, hipogonadizm, epilepsi, kronik-malign hastalıklar, ilaç kullanımı, alkol-madde kullanımı sayılabilir. ED'na yol açan psikojenik nedenler ise performans anksiyetesi, olumsuz bilişsel inanışlar, kişilik bozuklukları (obsesif, narsisistik, bağımlı, vb), depresyon, anksiyete bozuklukları ve psikotik bozukluklardır. Çoğunlukla neden organik olsa bile kişinin ED olup olmayacağı, sertleşmenin sürüp sürmeyeceği kaygısı, sorunun üzerine performans anksiyetesinin eklenmesine neden olmakta bu da sorunu yalnızca organik nedenli olmaktan çıkarmakta, psikojenik nedenlerin de etyolojide oynamasına neden olmaktadır. Bu nedenle performans anksiyetesi ED'nu hem başlatıcı hem de sürdürücü nedenler arasında sayılabilir. Performans anksiyetesine yol açan nedenler olarak fiziksel görünümünden rahatsızlık duymak ve penis inceliği, eğriliği ya da kısalığı nedeniyle oluşan özgüven eksiklikleri, ereksiyonun şiddetine ve süresine aşırı odaklanmak, erken boşalma ya da çok geç boşalma endişesi, cinselliğe dair gerçekçi olmayan yanlış ve olumsuz inançlar, aşırı stres maruziyeti, ilişki problemler, travmatik cinsel yaşantılar, tekrarlayan olumsuz cinsel deneyimler sayılabilir. Performans anksiyetesinin mevcut olduğu ED olgularında neden organik dahi olsa tıbbi tedaviye ek olarak cinsel terapi tedavisi sürecine dahil edilmelidir. Cinsel terapide temel varsayım; cinsel ilişki sırasında oluşan kaygının hastanın eretil tepkisini sekteye uğrattığı ve bu nedenle bu kaygının azaltılması gerektiğidir. İlk olarak hastaya cinsel eğitim verilerek cinsel anatomi, fizyoloji ve cinsel işlevler konusunda bilgilendirme yapılması gerekir. Böylece cinsel mitlerin tartışılması ve düzeltilmesi sağlanabilir. ED'ye sebep olan durumsal nedenlerin anlatılması ve yaşla birlikte olan fizyolojik değişikliklerin (yaşla birlikte refrakter dönemin uzayacağı, sertleşme düzeyinin değişeceği, sertleşme için daha fazla uyarılmaya ihtiyaç duyulacağı) belirtilmesi gerekir. Sadece bunların konuşulması bile hastanın yanlış inanışlarının değişmesine ve şikayetlerinin azalmasına neden olabilir. Cinsel terapi sürecinde birleşme yasağının getirilmesi de performans baskısını ortadan kaldırarak başarısızlık korkusunun azalmasını sağlar ve haz almayı arttıran bir ortam yaratılır.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Ender CESUR

Panel Oturumu 4 - Damgalamanın Elli Tonu: BDSM

BDSM, “bondage-discipline (bağlama-kontrol), dominance-submission (hakimiyet-teslimiyet), sadism (sadizm), masochism (mazoşizm)” in kısaltmasıdır. (1) Genellikle partnerler arasında bir tür güç alışverişini içeren cinsel davranışları ve/veya acıdan başka duyular olsa da, cinsel zevk için acı kullanımını içerir. Tarihsel olarak BDSM'nin psikiyatrik hastalıklarından veya çocukluk çağındaki ruhsal travmalardan kaynaklandığı düşünüldüğünden, BDSM parafilik bozukluklarla ilişkilendirilegelmiştir. (2) Birçok cinsel sağlık araştırmacısı, BDSM uygulayıcılarını damgaladıkları ve nispeten yaygın cinsel ilgi alanlarını tıbbileştirdikleri için BDSM pratiklerinin tıbbi tanı kılavuzlarına dahil edilmesine itiraz etmektedir. (3)

Bu sunumda, BDSM uygulamaları ile parafililerin klinik ayrımı, tarihsel süreçte nasıl ele alındığı ve damgalamanın BDSM uygulayıcılarının ruh sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri tartışılacaktır.

Kaynaklar

1. Brown A, Barker ED, Rahman QA. Systematic Scoping Review of the Prevalence, Etiological, Psychological, and Interpersonal Factors Associated with BDSM. *J Sex Res* 2020;57(6):781-811.
2. De Neef N, Coppens V, Huys W, et al. Bondage-Discipline, Dominance-Submission and Sadomasochism (BDSM) From an Integrative Biopsychosocial Perspective: A Systematic Review. *Sex Med* 2019;7(2):129-144.
3. Lindemann DJ. Health discourse and within-group stigma in professional BDSM. *Social Science & Medicine* 2013;99:169-175.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Dr. Enis Rauf COŞKUNER

Panel Oturumu 7 - Erkek Genital Kanselerinden Sonra Cinsellik

Sağlıklı bir cinsel yaşantı fiziksel, ruhsal ve sosyal denge gerektirir. Her türlü kanser bu dengenin bozulmasına sebep olur. Erkeklerde özellikle genital sistem kanserlerinin bu yöndeki etkisi belirgindir. Genellikle kanser tedavisinde temel amaç hayatta kalmaktır. Erken teşhis yöntemleri daha genç yaşta hasta sayısının artmasına sebep olmuştur. Öte yandan erken tanıyla gelen küratif tedaviler hayatta kalan hasta sayısının artmasını sağlamıştır. Dolayısıyla hastaların tedavileri yanında hayat kalitelerinin önemi artmıştır. Hayat kalitesinin en önemli bileşeni olan cinsel sağlık önem kazanmıştır. Hastalar hastalığın tanısıyla birlikte tedavi sırası ve sonrası dönemde cinsel fonksiyonlarının nasıl olacağını merak edip sorgulamaktadır. Sağlık çalışanları da tedavi öncesi dönemden başlayarak hastaları bu yönde değerlendirmeli ve bilgilendirmelidir. Tedavi süreci ve sonrasında da gerekli tedavi planlarını sunarak yanında olmalıdır. Bu yaklaşım zorlu bir süreçten geçen hasta üzerinde olumlu sonuç yaratmaktadır.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Uzm. Dr. Esengül KAYAN

Panel Oturumu 2 - Ergen Ruh Sağlığı ve Cinsellik

Ergenlik çocukluktan yetişkinliğe geçişte bedensel, duygusal, bilişsel, sosyal gelişimin hızlandığı ve özellikle cinsellik, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ile ilgili soru ve yaşantıların yoğunlaştığı kırılgan bir dönemdir. Ergenler ikincil seks karakterlerinin gelişimi ile başlayan biyolojik değişikliklere uyum sağlamaya çalışırken, bir yandan da ebeveynlerden ayrılma, kendi kimliğini oluşturma, romantik ilişkiler kurma, toplum içinde birey olarak var olabilme gibi farklı görevleri başarmak durumundadır. Cinsellik tüm bu biyolojik, ruhsal, sosyal değişimlerin keşişim noktasındadır. Birçok psikopatolojinin başlaması ve şiddetlenmesi için risk oluşturan ergenlik dönemi, herhangi bir psikopatoloji olmadan da kendi başına sancılı bir dönemdir.

Geçmişten günümüze cinsellik ve ergen ruh sağlığı ilişkisi cinselliğin getirdiği riskler üzerinden konuşulmuştur. Bulaşıcı hastalıklar, istenmeyen gebelik, istismar gibi istenmeyen sonuçlar, evlilik öncesi cinsel ilişkiyi yasaklayan toplumsal değerler hem tıbbi yaklaşımları, hem politik, sosyolojik müdahaleleri etkilemiş, uzun yıllar çalışmalar bu riskleri engellemeye odaklanmıştır. Oysa sağlıklı ve doyumlu bir cinsellik, ruh sağlığının ve iyi oluşun önemli bir parçasıdır. Cinsel gelişimde ergenlik çok önemli ve özel bir yere sahiptir. Dünyada son 20 yılda yapılan çalışmalar ergen cinselliğine sadece risk açısından bakmayı bırakmış ve cinselliği gelişimin normal bir parçası olarak değerlendirmeye başlamıştır. Ancak ülkemizde yapılan çalışmaların kısıtlı bir şekilde hala riskler ve cinsel eğitim üzerine odaklanmış olduğu görülmektedir. Bu konuşmada ergen cinselliği üzerine yapılmış ulusal ve uluslararası çalışmalardan bilgiler paylaşılacak, cinselliği sadece psikopatoloji ve riskler açısından değil, sağlıklı gelişimin bir parçası olarak araştıran bütüncül yaklaşımın önemi anlatılacaktır.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Uzm. Dr. Evrim Ebru ÖZTEKİN

Panel Oturumu 2 - Kadınlık ve / veya Annelik

Anne olmak bir kadının hayatının dönüm noktalarından biri ve belki de en önemlisidir. Bir bebek ile birlikte yeni bir kadınlık anlayışı da doğar.

Cinselliğin sonuçlarından biridir gebelik! Gebelik bir kadının eşiyle olan genital ilişkisini ötekiler açısından görünür kılar. Belki de bu yüzden bazı kadınlar gebeliklerini giydikleri kıyafetler ile gizleme çabasına girerler. Gebelik bazen istemlidir, bazen istemsizdir. Ve bu gebeliğin olduğu kadar cinselliğin seyri açısından da önemlidir.

Fizyolojik açıdan gebelik cinsel yaşamı etkilemez. Cinselliğin sürdürülmesi de gebeliği olumsuz etkilemez. Tıbbi bir kısıtlama yok ise, gebelik süresince cinsellik güvenli, keyifli ve çiftin ilişkisi açısından son derece besleyicidir. Tıbbi bir yasaklama var ise bu cinsel birleşme ile sınırlıdır. Sevişmede bir kısıtlama olmaz! Psikanalitik olarak baktığımızda; cinsel birleşme anında arzu duyulan erkek, kadına hem cinsel hazzı hem de gebe kalma isteğini yaşatmışsa ve bu istek gerçekleşebilmişse, bu noktada hazza ilişkin olan organlar ile üremeye ilişkin olanlar örtüşmüşlerdir. Gebelik ve emzirme, kadınlarda psikoseksüel ve üreme matürasyonunun tamamlanmasını sağlar.

Ernst Jones'a göre, kadında cinsel arzu gebelik ve doğum sonrasında zirve yapar.

Françoise Dalto; gebelik ve doğumun, kadının ruhsal gelişimini köklü bir şekilde dönüştürdüğünü ileri sürer. Kadının tüm bedenini devreye sokan bu deneyim, ödipal karmaşanın duygusal kalıntılarının tam anlamıyla çözülmesine yol açtığını belirtir.

Bir kadının anneliği ile kadınlığını birlikte yaşaması çatışma kaynağı olabilir. Anneliğe olan yatırım, 'bir süre' için kadının aşk yaşamında her şeyin önüne geçebilecek kadar yoğun hale gelir.

Florange Guignard'a göre, bir kadının aynı anda hem anneliğe hem de kadınlığa yatırım yapması olanaksızdır.

Gebelik ve doğumun kadının ruhsal dünyasını ve cinselliğini radikal bir şekilde dönüştürdüğü kesindir.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Prof. Dr. Gamze ÖZÇÜRÜMEZ BİLGİLİ

İkili Konferans 1 - İçinde Aktığımız İçimizde Akan Zaman, Beklentiler ve Zihin

Zaman kavramı, erken çocukluk döneminde şekillenmeye başlar ve gelişimle birlikte aşamalı olarak gerçeklik ilkesinin denetimi altına girer (Arlow 1984). Ancak hem normal hem de patolojik durumlarda zaman deneyimi çarpıtmalara açıktır; yaşamın farklı evreleri, duygular, duygudurum, düşünce süreci, kişilik özellikleri, içsel çatışmalar, bilinçdışı düşlemler ve travma gibi olgular zaman algısında dalgalanmalar yaratır (Hanly 2010).

Çocukların zaman algısı erişkinlerin nesnel olarak ölçtükleri zamanla örtüşmez: Çocuklukta zaman, geriye dönebilen, sınırsız, hatta denetlenebilir (Brenner 2006). Ergenler ise ya sonsuza dek genç kalacaklarını ya da ölümsüz olduklarını hissederler. Yaşlandıkça zaman daha hızlı akıyor gibidir, sınırlı olduğunun ayırına daha çok varılır.

Depresyonda vakit geçmek bilmez, zaman adeta donmuştur. Psikotik hastalar ise zaman algılarının tamamen kaotik olduğu izlenimini verirler; geçmişleri ya da gelecekleri yok gibidir veya geçmiş, şimdi ve gelecek arasında bir ayırım yapamazlar. Travma sonrası stres bozukluğunda (TSSB) zaman adeta çökmüştür; yeniden yaşantılar (flashbacks) geçmişin geçtiği duyumunun kaybıdır. Travmatik zamanda, deneyimin her anı paramparçadır, öteki anlar ve anlam kopuktur. Obsesif kişilik özelliklerine sahip bireyler ise aşırı gelecek odaklıdır ve zamanın sınırlılıklarını hesaba katamayabilirler; uzun uzadıya uğraşlar ve ertelemecilik bunun sonucudur. Özetle, içsel çatışma ve/veya travma zaman algısını etkiler. Her şeyin ötesinde, gündelik yaşamda, erişkin bireylerin zamanı nesnel değil son derece öznel algıladıkları anlar azımsanmayacak kadar çoktur: Bazen dakikalar saatler kadar uzun, bazen günler bir an kadar kısa gelir. Terapide ise, geçmişin şimdide temsil edilmesi aktarımın temel niteliğidir; öyle ki geçmiş hiç geçmemiş gibi bugünde, hatta yarınılardadır.

Sunumda, beklentilerin sonsuz, zamanınsa sınırlı olduğu trajik insanlık halinin zihinle imtihanı ele alınmaya çalışılacaktır.

Kaynaklar

1. Arlow JA (1984) Disturbances of the sense of time: With special reference to the experience of timelessness. *Psychoanalytic Quarterly*, 53:13-37.
2. Brenner C (2006) *Psychoanalysis or mind and meaning*. New York: Psychoanalytic Quarterly.
3. Hanly C (2010) A problem with Freud's idea of the timelessness of the unconscious. In L. Glocer Fioroni and J. Canestri (Eds.) *The experience of time: Psychoanalytic perspectives* (pp. 21-34). London: Karnac.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Dr. Öğr. Üyesi Gülin ÖZDAMAR ÜNAL

Panel Oturumu 1 - Olgular Üzerinden Kültürel Karşılaşma Aktarımı

Cinsel tutum ve davranışlar yalnızca biyolojik, fizyolojik ve psikolojik faktörlere bağlı olarak değil aynı zamanda kültüre bağlı olarak da belirlenir. Her toplumun kendine özgü erkek ya da kadın için uygun olduğunu kabul ettiği, görünüm, giyim, davranış, tutum, ilişkilene biçimi ve atıfları toplumsal yaşam içinde kurulur.

Cinsel gelişim, bireyin yetiştirildiği çevre ve aile normlarıyla ayrılmaz bir şekilde bağlantılıdır. Cinsel sorunlar gelişiminin erken evrelerindeki bir çatışmayla ilişkili olabilir. Kişinin çevreyle olan ilişkisi, yaşam koşulları ve içinde yaşadığı kültür cinselliğe yönelik atıflarını, mitlerini, cinsel işlevlerini etkileyebilir.

Bu panelde toplumsal cinsiyet, cinsiyet algısı, ataerkil yapı içinde cinselliğin ifadesi, mülkiyet algısına yanıt olarak cinselliğin şekillenmesini ve değişimini konu alan olgular ele alınacaktır.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Hacer NALBANT

Panel Oturumu 14 - Öğretmen ve Öğretmen Adayları için Cinsel Sağlık Bilgileri Eğitim Programına Yönelik Kaynak Kitap

Kitap bölümlerinin tanıtılacağı bu sunumda başlıca şu konular ele alınacaktır:

- Kitabın bölümleri
- Kitapta yer alan konuların seçilme nedenleri
- Güncelleme sırasında yapılan değişiklikler
- Kitabın açık kaynağa dönüştürülmesinin amacı
- Kitap nasıl kullanılabilir, kitaba nasıl ulaşılabilir

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Nasibe ÜNSALAN

Panel Oturumu 13 - Bir Beklenti Sorunu Olarak Erektile Disfonksiyon: Partnerin Yaşadıkları

Sertleşme bozukluğu, dünya çapında 2025 yılına kadar 322 milyon erkeği etkileyeceği tahmin edilen yaygın bir sorundur. Sertleşme bozukluğunun, sertleşme bozukluğu olan bireylerin ve cinsel partnerlerinin yaşam kalitesi üzerinde biyolojik, psikolojik ve sosyal etkileri bulunmaktadır. Ancak bugüne kadar yapılan çalışmaların çoğunda, sertleşme bozukluğunun cinsel yaşam ve cinsel ilişkiler üzerine etkilerinin, hastaların penceresinden değerlendirildiği gözlenmiştir. Sertleşme bozukluğu, basit bir sertleşme sorununun ötesine geçen bir bozukluk olarak düşünülmeli ve bir partnerden diğerine olumlu/olumsuz geri bildirimleri, birbirleri ile iletişimleri, genel ilişki içinde birbirlerine karşı tutum ve davranışları, partnerlerin cinselliğe bakışı, cinsel partnerlerin psikolojik ve bedensel sorunları gibi birçok faktöre bağlı olabileceği akılda tutulmalıdır. Bu oturumda, sertleşme bozukluğunun başlamasında, sürmesinde ve tedavisinde, sertleşme bozukluğu olan bireyin rolü, yaşadığı zorluklar ve sorunlar tartışılacaktır.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Dr. Nur ENGİNDENİZ

Panel Oturumu 8 - Cinsel Terapilerin Asfalyası: Terapötik Çerçeve

Cinsel terapistler olarak hepimizin çok iyi bildiği bir gerçek, bu alanda çalışırken etik dışı uygulamaların sıklığıdır. Cinsellik gibi kışkırtıcı bir konuyla çalışan terapistin, hem kendi sınırlarını koruyabilmesi hem de hastanın sınır aşımalarını engelleyebilmesi için sağlam bir asfalyaya gereksinimi vardır. Cinsel terapileri güvenli, emin ellerde, sağlam bir zeminde yapabilmek için terapi çerçevesinin uygun bir şekilde oluşturulması en önemli faktördür.

Çerçeve, “setting” kavramıyla ilk kez Winnicott’la birlikte literatüre girmiştir. Winnicott 1956’da çerçeveyi “tedavi edici düzeneğin düzenlenmesindeki ayrıntıların toplamı” olarak tanımlamıştır.

Çerçeve deyince aklımıza bir nesneyi çevreleyen, sınırlarını belirleyen, nesnenin dışarısı ile içerisi arasındaki bir alanı da ortaya çıkaran, bir tür içinde barındırdığı şeyi tutan, kapsayan bir nesne gelir. Sağlam bir terapötik çerçeve bu özelliklerinin yanı sıra, bazı konularda aynı zamanda esnek de olmak zorundadır. Gerektiği zaman esnekliği uygun bir şekilde sağlayamayan bir çerçeve çok çabuk da kırılabilir.

Kapsayıcı, sınırlayıcı ve simgeselleştirici özelliklere sahip bir terapötik çerçeve, aynı zamanda terapötik süreci de belirler. Terapötik çerçeveyi koruma görevi ise birincil olarak terapistindir. Cinsel terapi uygulayıcısı terapist, mesleğin temel etik kurallarına uymasının yanı sıra, cinsellik alanında çalışırken ortaya çıkabilecek özgül sorunları öngörebilme ve baş edebilme becerisine de sahip olmalıdır. Bu amaç için terapistin eğitimi, sağaltım süreçlerinin denetimi ve akran grubu süpervizyonları büyük önem taşımaktadır.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Uzm. Dr. Rengin GÜVENÇ

Panel Oturumu 3 - Masal Yanılsamasında Cinsellik Kırmızı noktalı sunum; Pornografi Hakkında Her Şey

Pornografinin insanlık tarihiyle ilişkisi çok uzun bir geçmişe dayanmaktadır. Paleolitik çağdan günümüze cinsel tasvirler; mağara çizimlerinde, heykellerde, resimlerde, filmlerde sıklıkla yer almıştır. Sunum içerisinde çeşitli kültürlerde pornografinin yer alış biçimi ve zaman içerisinde pornografinin geldiği yer tartışılacaktır.

Literatürde pornografinin cinsellik konusunda bilgilendirici, cinsel isteğin artması konusunda pozitif etkili, yeni cinsel davranışlar öğrenmek ve kendilerindeki cinsellikle ilgili farklılıkları normalleştirebilmelerine yardımcı olduğunu gösteren çalışmalar bulunmaktadır (1). Bununla birlikte özellikle 40 yaş altı kişilerde pornografi kullanımının erektil disfonksiyon, partnerle cinsel birleşmeye karşı cinsel isteksizlik, orgazm sorunları gibi cinsel işlev bozuklukları ile ilişkili olduğunu gösteren de çalışmalar bulunmaktadır (2).

Sunum içerisinde pornografinin cinsel işlev bozukluğu terapisinde bir enstrüman olarak kullanıldığı durumlar hakkında bilgi paylaşımında bulunulacaktır. Hangi durumlarda pornografi kullanımının bir sorun olarak ele alındığı ve cinsel işlev bozukluklarının ortaya çıkışı için yarattığı zemin tartışılacaktır.

Kaynaklar

1. Ley, D., Prause, N., & Finn, P. (2014). *The Emperor Has No Clothes: A Review of the "Pornography Addiction" Model*. *Current Sexual Health Reports*, 6(2), 94-105.
2. Park, B., Wilson, G., Berger, J., Christman, M., Reina, B., Bishop, F., ... Doan, A. (2016). *Is Internet Pornography Causing Sexual Dysfunctions? A Review with Clinical Reports*. *Behavioral Sciences*, 6(3), 17.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Uzm Dr. Rümeyza TAŞDELEN

Panel Oturumu 12 - Rüya mı Kabus mu: Hiperseksüalite

Uzun yıllardan beri satiriazis, nemfomani, seks bağımlılığı ve hiperseksüalite gibi farklı isimlerle bildirilen cinsel aktivite artışı geçmişte daha çok organik sebebe bağlı hastalıkların bir bulgusu zannedilirken, son yıllarda gelişen teknoloji, ulaşılabilir internet uygulamaları ve artan refah düzeyiyle birlikte kişilerin haz odaklı aktivitelere daha çok zaman ayırabilmeleriyle poliklinik başvurularında şikayet olarak dile getirilmeye başlamıştır.(1,2) Klinik bir tablo olup olmadığı hala tartışılan bu bozukluk, ilk kez DSM-IV'de "başka türlü adlandırılmayan cinsel işlev bozuklukları" kapsamında değerlendirilmiş, ancak bu başlıkta bozukluğa özgü tanı ölçütleri tanımlanmamıştır. DSM-V hazırlık aşamalarında "hiperseksüel bozukluk" olarak tanımlanacağı planlanırken, farklı gerekçelerde sınıflandırma sistemine dahil edilmemiştir. 2018 yılında yayınlanan ICD-11'de ise "kompulsif cinsel davranış bozukluğu" ismiyle, "dürtü kontrol bozuklukları" tanı grubu içinde "kişinin farklı alanlarda işlevselliğinin önemli derecede bozulmasına rağmen, cinselliği duygusal düzenleme amacıyla kullanması ve cinsel davranışlarla ilgili kontrol kaybı yaşaması" olarak tanımlanmıştır. (3,4). Tanı kriterleri net olarak belirlenemediğinden sıklığı ile ilgili epidemiyolojik çalışmalar yapılamamış, ancak yapılan çalışmalarda görülme oranının tüm popülasyonda %2-6 olarak bildirilmiş, erkek suçlularda daha sık görüldüğü söylenmiştir.(2).

Hiperseksüel davranışlarla ilgili yapılan nörogörüntüleme çalışmalarında temporal, frontal lob, hipokampus ve amigdaladaki hacim azalmasına dair bulgular gösterilmiş, özellikle sol süperior temporal girus hacminin davranışların şiddetiyle ilişkili olduğu bildirilmiştir. Ayrıca ödül yollarından nukleus akumbens ve ventral tegmental alanda aktivite değişiklikleri bulunmuştur.(5)

Hiperseksüalitenin etiyolojisinde birçok organik ve psikolojik neden araştırılmıştır. Kafa travmaları, , frontal ve temporal lob lezyonları/operasyonları, epilepsi, demans, inme, Klüver Bucy sendromu, Huntington's hastalığı, Tourette's hastalığı, Parkinson hastalığının tedavisinde kullanılan dopaminerjik ajanlar semptom olarak hiperseksüel davranışlara yol açmaktadır. Ayrıca hiperseksüalitede kişilik özelliklerinin araştırıldığı çalışmalarda dürtüsellik, stresle baş etmede ve duygu düzenlemede zorluklarla ilişki bulunmuştur(6)

Hiperseksüelite tek başına bir bozukluk olabileceği gibi sıklıkla ek psikiyatrik hastalıklarla birlikte görülmektedir. Tedavide komorbid hastalıklar dikkate alınarak planlama yapılır. (7). Tedavisinde psikodinamik terapi, bilişsel davranışçı terapi, kabul ve kararlılık terapisi ,12-adım programı (Sex Addicts Anonymous:SAA/ Sex and Love Addicts Anonymous:SLAA), grup terapileri ,aile ve çift terapisi gibi tedaviler uygulanabilirken şiddetli vakalarda antiandrojenler, östrojen, gonadotropin salgılatıcı hormon(GNRH) analogları,SGAI (sitalopram, fluoksetin, paroksetin), naltrekson gibi farmakolojik ajanlar kullanılması gerekebilir(8).

Sunumda hiperseksüalitenin tanımı, sınıflandırma sistemlerindeki yeri, nörobiyolojisi, değerlendirme ve tedavide yapılabilecekler konuyla ilgili yapılan güncel çalışmalar doğrultusunda ele alınacaktır.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

Panel Oturumu 12 - Rüya mı Kabus mu: Hiperseksüalite

Kaynaklar

1. Kafka MP. Hypersexual disorder: a proposed diagnosis for DSM-V. *Arch Sex Behav* 2010; 39:377-400.
2. Kaplan MS, Krueger RB. Diagnosis, assessment, and treatment of hypersexuality. *Journal of Sex Research* 2010; 47(2-3): 181-198.
3. Reid R, Carpenter BN, Hook JN, Garos S, Manning JC, Gilliland R. at all. Report of findings in a DSM-5 field trial for hypersexual disorder. *J Sex Med* 2012; 9: 2868-2877.
4. Grant JE, Atmaca M, Fineberg NA, Fontenelle LF, Matsunaga H, Janardhan Reddy YC, Simpson HB, Thomsen PH, van den Heuvel OA, Veale D, Woods DW, Stein DJ. Impulse control disorders and "behavioural addictions" in the ICD-11. *World Psychiatry*. 2014 Jun;13(2):125-7.
5. Kühn S, Gallinat J. Neurobiological Basis of Hypersexuality. *Int Rev Neurobiol*. 2016;129:67-83. doi:10.1016/bs.irn.2016.04.002.
6. Walton M, Cantor J, Bhullar N, Lykins A. Hypersexuality: A Critical Review and Introduction to the "Sexhavior Cycle" *Arch Sex Behav*. 2017 Nov;46 (8) 2231-2251
7. Kühn S, Gallinat J. Neurobiological Basis of Hypersexuality. *Int Rev Neurobiol*. 2016;129:67-83.
8. Garcia FD, Thibaut F. Sexual addictions. *Am J Drug Alcohol Abuse*. 2010 Sep;36(5):254-60. doi:10.3109/00952990.2010.503823.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Prof. Dr. Samet TOPUZ

Panel Oturumu 7 - Jinekolojik Kansерlerden Sonra Cinsel Yaşam

Kadınların hayatı boyunca yaklaşık %5'inde jinekolojik kanserler görülür. En sık görülen jinekolojik kanserler görülme sıklığına göre endometrium, over serviks ve vulva kanseridir. Gerek jinekolojik kanserlerin kendileri gerekse bu kanserde uygulanan tedaviler kadınların cinsel yaşamında değişik düzeylerde sorunlara yol açmaktadır. Ruh sağlığının önemli bir bileşeni olan cinsel sağlık konusunda biz jinekologlara düşen bu hastalıkların ve uygulanan tedavilerin (cerrahi, kemoterapi, radyoterapi) etkileri konusunda hastaları bilgilendirmek ve hastalara karşılaştıkları cinsel sorunlar hakkında gerekli tıbbi desteği sağlamaktır. Organ tabanlı jinekolojik kanserlerin cinsel yaşam üzerine etkilerini incelediğimizde;

SERVİKS KANSERİ: Kadınlarda üçüncü sırada görülen jinekolojik kanserdir. Etiyolojisinde nerdeyse %100 HPV yer alır. Bunun dışında risk faktörleri arasında sigara içmek, partner sayısının çok olması, erken yaşta cinsel ilişki, bağışıklık sisteminin baskılanması, çok doğum yapmak ve düşük sosyoekonomik düzey gibi faktörler yer alır. Aşılama ile primer koruma, pap smear ve HPV taraması ile hastalığı önlemek mümkündür. Hastalığın erken aşamalarda, konizasyon veya histerektomi gibi nispeten daha basit cerrahi girişimler yeterli olurken, 4 cm altında ve uterus dışına çıkmayan tümörlerde yapılan radikal cerrahiler vaginanın kılmasına, genital ödem, uyuşma, cinsel tatminsizliğe yol açabilir. İleri evre tümörlerde cerrahini yeri olmayıp kemoterapi ve radyoterapi uygulanır. Radyoterapi vaginada kılma, fibrozis ve kuruluğa yol açarak önemli oranda cinsel disfonksiyona yol açabilir.

OVER KANSERİ: Kadınlarda ikinci sırada görülen jinekolojik kanser olmasına rağmen, mortalitesi, en yüksek jinekolojik kanserdir. Hastalığa özgü spesifik semptomlar olmaması nedeniyle tanı genellikle hastalık batına yayıldıktan sonra ileri evrelerde koyulur. Over kanserinde uygun olgularda tedaviye cerrahi ile başlanır. Median büyük batın insizyonu sonrası gerekirse çoklu organ rezeksiyonlarını gerektiren kapsamlı cerrahiler ve bunu takiben uzun kemoterapi seansları uygulanır. Sağlıklı kadınlarla kıyaslandığında over kanserli kadınlarda vaginal kuruluk, disparoni, azalmış libido ve daha az cinsel aktivite görülür.

ENDOMETRİUM KANSERİ: En sık görülen jinekolojik kanserdir. Hastaların çoğunluğu postmenopozal dönemdedir. Genellikle kanama problemiyle hastalar hekime başvurdukları için erken tanı koymak olasıdır. Sıklıkla tek başına cerrahi yeterlidir. Seyrek olarak bazı olgularda ilaveten kemoterapi ve radyoterapi gerekebilir. En iyi seyirli jinekolojik kanserlerdendir. Tek başına cerrahi ile tedavi edilen olgularda cinsel disfonksiyon daha az görülür. Yine de sağlıklı kadınlarla kıyaslandıklarında daha çok cinsel problem yaşarlar.

VULVA KANSERİ: Nadir görülen jinekolojik kanserlerdendir. Temel tedavisi cerrahidir. Cerrahi sonrası eğer geniş rezeksiyonlar yapılmış ise vulva anatomisi değişecek ve hasta kozmetik sorunlar yaşayabilecektir. Cerrahi tedavi sonrası radyoterapi uygulanırsa e vagina inceliyor kılabilir. Özellikle disparoni, bozulmuş vücut imajı başta olmak üzere cinsel ve psikolojik sorunlar yaşanabilir.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Dr. Sevilay UMUT KILINÇ

Olgu Tartışmaları 2 - Zamanı Donduran Yaralar Cinsel Travma, Olgularla Cinsel Travma Terapilerinde Zor Zamanlar

Çocukluk çağı cinsel istismarları yetişkinden farklı etkilere ve farklı semptomatolojiye sahip olabilmektedir. Kişilik yapılanması, karar verme süreçleri, zihinsel süreçler, gerçekliği, bedenini algılama, benlik saygısı sıklıkla etkilenen alanlar olarak görülmekle birlikte etki alanının bu maddelerle sınırlı olamayacak kadar geniş olduğu bilinmektedir. Burada iki olgu üzerinden bu belirtilerin tartışılması amaçlanmıştır. A, 15 yaşında, çocukluk döneminde 1 yıl kadar süren istismara maruz kalmıştı. Yaşadığı cinsel travmalara bağlı olarak şu anki psikiyatrik muayenesinde veya belirtilerinde doğrudan travma sonrası stres bozukluğu belirtileri saptanmamıştı. Ancak ilişki kurma paternleri ve ilişkileri ayırt etmekte yaşadığı zorluklar, günlük hayatındaki stresörler, riskli davranışları, dürtü denetimi ve duygu regülasyon problemleri değerlendirildiğinde, gelecekte travmanın etkili olduğu bir kişilik yapılanmasının yordayıcıları ile karşılaşılmaktaydı. B, 27 yaşında idi ve 9 yaşından bu yana aralıklarla öz babası tarafından istismara uğramaktaydı. Benzer durumun kız kardeşinin de başına geldiğini öğrenmesi ve tanıdıkları, güvendikleri biri ile durumu paylaşmaları sonrası mahkeme sürecinin başladığı öğrenilmişti. Dava süreci başladıktan bir süre sonra şikayetini geri çekmeye karar vermesi sonrası mahkeme tarafından ruh sağlığının etkilenip etkilenmediği yönünde rapor düzenlenmesi için hastanemize gönderilmişti. Yapılan görüşmelerde kişi yaşadığı istismar sürecini reddetmekle birlikte psikiyatrik muayenelerde travmanın kişilik yapılanması, psikososyal gelişim üzerine etkileri objektif olarak gözlenebilmekteydi. Israrla babasının cezaevinden çıkması için uğraşmaktaydı. Bu hastada da doğrudan travma sonrası stres bozukluğu belirtileri gözlenmemekteydi ve bu durum kişi de inkar ediyorken yanıtıcı olabilme potansiyeli taşımaktaydı. Çocukluk döneminde maruz kaldıkları süregelen cinsel travmaların ve erken seksüalizasyonun etkilerini doğrudan travma sonrası stres bozukluğu belirtileri olarak göstermemeleri ve her ikisinin de tanı açısından gözden kaçma ihtimali taşımaları bu iki vakayı önemli kılmaktadır. Burada Herman'ın da belirttiği üzere kişiliğin farklı biçimlenmesi söz konusu olarak görülmektedir. Her iki olguda da travmanın psikososyal gelişimi etkilediği ve bir çok alanda karar verme, regülasyon, kişiler arası ilişkilerde yetersizlik gibi belirtilere sebep olduğu gözlenmiştir. Bu hastalarda kısa süreli değerlendirmelerin tedavi sürecinden mahrum kalmaları veya adalet açısından da haksızlığa uğramaları gibi tekrar mağduriyete sebep olma ihtimali de göz ardı edilmemelidir. Yeterli süre izlem ve gerektiğinde konsültasyon tanı sürecinde önemlidir. Her iki hastada da psikiyatrik durumları değerlendirildiğinde, riskli durumlara daha fazla maruz kalma, sosyal işlevselliğin düşük olması gibi özelliklerin psikiyatrik tabloyu daha da ağır hale getirebilme potansiyeli taşımaktadır. Korunmamış veya korunmamış bir çocuk olarak başladıkları hayatta, korunmayı öğreneceği, zihinsel gelişimini olabildiğince tamamlayacağı, doğru karar verme mekanizmaları geliştirebileceği bir terapi sürecinin veya psikiyatrik rehabilitasyonun planlanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kaynaklar

1. Dye, H. (2018). *The impact and long-term effects of childhood trauma. Journal of Human Behavior in the Social Environment, 28(3), 381-392.*
2. Copeland, W. E., Shanahan, L., Hinesley, J., Chan, R. F., Aberg, K. A., Fairbank, J. A., ... & Costello, E. J. (2018). *Association of childhood trauma exposure with adult psychiatric disorders and functional outcomes. JAMA network open, 1(7), e184493-e184493.*
3. Herman, J. L. (2015). *Trauma and recovery: The aftermath of violence--from domestic abuse to political terror. Hachette uK.*

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*



Dr. Tansu GÜDELÇİ

Panel Oturumu 9 - İnfertil Erkeklerde Cinsel Fonksiyon Bozukluğuna Yaklaşım

İnfertilite Dünya Sağlık Örgütü tarafından korunma yöntemi uygulamaksızın en az bir yıllık süre içinde düzenli cinsel ilişkiye sahip bir çiftin gebelik elde edememesi olarak tanımlanmaktadır. Çiftlerin yaklaşık %15'i bir yıllık korunmasız ilişkiden sonra gebe kalmaz. İnfertil çiftlerin yaklaşık %20'sinde infertiliteden tek başına erkek faktörü sorumludur, bu çiftlerin diğer %30-40'ında da erkek faktörü mevcuttur. İnfertilite ciddi bir psikolojik ve ilişki stresörü olarak kabul edilmekte ve pek çok uzman infertilite ile cinsel disfonksiyon arasında bir bağlantı bulunduğunu bildirmektedir. İnfertilite varlığında cinsellik üreme fonksiyonunun gerisinde kalarak, benlik hissinde azalma, kendini yetersiz hissetme, suçluluk duygusuna ve yaşamın birçok alanına yayılan çok sayıda sorunun ortaya çıkmasına yol açmaktadır. İnfertilite evlilik ilişkisini etkilediğinden, genellikle bunu takiben cinsel işlev ve memnuniyette bozulmalar gündeme gelmektedir. İnfertil erkeklerde en sık görülen cinsel fonksiyon bozuklukları Eretil Disfonksiyon, Ejekülatuar Disfonksiyon ve Libido Azalmasıdır. Valide edilmiş sorgu formlarının da kullanıldığı kapsamlı bir anamnez ile cinsel işlev bozukluğunun değerlendirilmesi, infertil bir çiftin değerlendirilmesinin kritik bir parçasıdır. Bu konuda çalışan bir uzman bulunuyorsa, bu uzmandan konsültasyon istenmesi gerekir. ED, infertiliteye katkıda bulunabilecek yaygın ve tedavi edilebilir bir sorundur; ayrıca, bu hastalığın değerlendirilmesi sırasında önemli tıbbi komorbiditeler tespit edilebilir. İnfertiliteden kaynaklanan psikolojik stres, erkek cinsel işlev bozukluğunda artışa sebep olabilir. Ejekülatuar disfonksiyon genel popülasyonun %5-20'sinde görülür ve erken boşalma bu grupta en sık görülen disfonksiyondur.

Sonuçlar

Normal erkek cinsel işlevi, doğurganlık için gerekli bir bileşendir. Erkek cinsel işlev bozukluğunun tedavisi ve çözümü, bir erkeğin bedensel sağlığını iyileştirmeye yönelik bir fırsat sunabilir. Erkek cinsel işlev bozukluğunun değerlendirilmesi, uygun maliyetli ve üreme sağlığının potansiyel olarak hayat kurtarıcı bir bileşenidir. Eksojen testosteron ve ilgili ürünlerden kaçınmak infertil hastaların tedavisinde son derece önemlidir.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

ÇALIŞMA GRUBU 3 “CİNSEL DANIŞMANLIKTA TEMEL YAKLAŞIM İLKELERİ”

**Dr. Rengin Güvenç
Dr. Ender Cesur
Dr. Necip Çapraz
Dr. Zerrin Oğlağı**

İnsan cinselliği bedensel, psikolojik, sosyal koşullardan etkilenir. Kişiler psikoterapiste ya da hekime farklı cinsel sorunlarla başvurabilmektedir. Cinsel sorunları konuşmak, kişiyi bilgilendirmek ve gerektiğinde doğru tedavi için yönlendirmek yani danışmanlık hizmeti verebilmek önemlidir.

Bu çalışma grubunda, cinsel danışmanlıkta öykü alma, etik ilkeler, cinsel travmaları ele alma ve farklı cinsel sorunlarla başvurabilecek grupların değerlendirilmesi konuşulacaktır.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

• SÖZEL BİLDİRİLER •

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

SB-1 Metamfetamin Kullanımına Bağlı Ortaya Çıkan Hiperseksüalite: Olgu Sunumu

*Abdullah Kahraman, Hasibe Rengin Güvenç
Balıklı Rum Hastanesi Vakfı, Anatolia Psikiyatri Polikliniği, İstanbul*

Amaç: Son yıllarda yaygınlığı artan metamfetamin, kimyasal olarak amfetaminler sınıfında yer alan sentetik bir uyarıcıdır. Yapılan araştırmalarda metamfetamin kullanımıyla cinsel davranışlar arasındaki ilişkiler ele alınmış; metamfetamin kullanımının hiperseksüaliteyle ilişkili olabileceğine dair bulgular elde edilmiştir. Bu çalışmada metamfetamin kullanımıyla kliniğimize başvuran ve aşırı cinsel istek/artmış cinsel davranış gibi yakınmaları olan olgunun sunulması ve literatür ışığında tartışılması amaçlanmaktadır.

Olgu: 31 yaşında, evli, erkek hasta; lise mezunu olup esnaf olarak çalışmaktadır. Sıkıntı/huzursuzluk ve öfke problemleriyle kliniğimize başvuran hasta, iki senedir haftada ortalama 4 gün metamfetamin kullandığını, son bir ayda ise her gün ortalama 0,5 gram kullandığını belirtmiştir. Tetkiklerde amfetamin>50000(ng/ml), MDMA>50000(ng/ml) saptanmış; yatarak tedavi önerilmiştir. Hastanın, madde kullanımıyla birlikte aşırı cinsel istek duyduğunu, günde ortalama 9 saat boyunca mastürbasyon yaptığını belirtmesi üzerine detaylı cinsel öyküsü alınmıştır. Hasta, madde kullanımının olmadığı süreçte haftada 2-3 defa cinsel birliktelik yaşadıklarını, birleşmelerin 10-13 dakika sürdüğünü ve nadiren yaptığı mastürbasyonların süresinin 10-15 dakika olduğunu belirtmiştir. Hasta, metamfetamin kullanımının ilk günlerinden itibaren cinsel ilişki sıklığının haftada 5-6 defa olduğunu, her birleşmenin ortalama 2 saat sürdüğünü, sertleşmeyi sürdürmede sorun yaşadığını belirtmiştir. Hasta, günde ortalama 3 defa pornografik materyal kullanarak mastürbasyon yaptığını, her mastürbasyonun 1.5-2 saat sürdüğünü, sertleşmeyi sürdürmede sorun yaşadığını belirtmiştir. Ayrıca hasta, çeşitli mekânlarda yaptığı mastürbasyonu “engellemediği bir dürtü” olarak ifade etmiştir. Hastaya sertralin 50mg/gün, bupropiyon 300mg/gün ve risperidon 2mg/gün başlanmış; bağımlılık danışmanlığı ve cinsel anatomi-fizyoloji bilgilendirmesi yapılmıştır. Yedi günlük tedavinin ardından şikâyetlerin sonlanması, tetkiklerinin negatife dönmesiyle mevcut araştırma için bilgilendirilmiş onam alınarak taburculuk gerçekleştirilmiştir. İki aylık izlemde hastanın metamfetamin kullanımının olmadığı; taburculuğun ilk gününden itibaren hiç mastürbasyon yapmadığı, ortalama 3 günde 1 defa cinsel birleşme yaşadığı, sertleşmeyi sürdürebildiği, birleşme süresinin 10-12 dakika olduğu anlaşılmıştır.

Sonuç: Literatürde dopaminin cinsel istekte ve uyarılmada önemli bir rolünün olduğunu, uyarıcı madde kullanımıyla ortaya çıkan hiperseksüalitenin dopamin antagonistleriyle ilişkili olabileceğini ortaya koyan araştırmalara ve amfetamin kötüye kullanımının indüklediği hiperseksüalite olgularına rastlanmaktadır. Son yıllarda cinsel ilişkiyi kolaylaştırmak ve/veya artırmak amacıyla psikoaktif madde kullanımının(chemsex) küresel çapta yaygınlaşan bir fenomen halini aldığı görülmektedir. Olgunun aktarılan fenomene uyduğu ve metamfetamin kullanımıyla birlikte dürtüsel mastürbasyonu da içeren hiperseksüalitenin ortaya çıktığı anlaşılmıştır. İzlediğimiz olgu dolayısıyla, chemsex fenomenindeki artış göz önünde bulundurularak, uyarıcı maddelerin kötüye kullanımının artmış cinsel istek ve aşırı mastürbasyonla ilişkili olabileceğine dair farkındalığın klinisyenler açısından önem taşıdığını; bu alanda yapılacak çalışmaların artmasıyla birlikte etkili tedavi modellerinin geliştirilebileceğini söylemek mümkündür.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

SB-2

Psikiyatri Polikliniğine Başvuran Kadın Hastaların Mitre İnanma Düzeyi Cinsel İşlevleri

“ORADA BİR KÖY VAR UZAKTA!” Şanlıurfa-Bir Sınır İlçesi Örnekleme

Burcu Kök Kendirlioğlu

Maltepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, İstanbul

Amaç: Cinsel mitler, kişilerin cinsellikle ilgili yanlış ve bilimsel olmayan düşünceleridir. Cinsel bilgi ve eğitim eksikliğinden kaynaklanan bu düşünceler, birçok cinsel sorunun temelinde yer almaktadır. Bu araştırmada, Türkiye'nin sosyokültürel ve etnik açıdan farklılıkları olan bir bölgesinde psikiyatri polikliniğine başvuran kadınların cinsel mitlere inanma düzeylerinin ve olası yaşadıkları cinsel sorunlarının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmaya, Şanlıurfa Akçakale Devlet Hastanesi Psikiyatri Polikliniği'ne başvuran 18-50 yaş arasında evli ya da partneri olan 50 kadın hasta dahil edilmiştir. Ruhsal muayene sonrası DSM-5 kriterlerine göre anksiyete bozukluğu ve depresif bozukluk dışında tanıları olan hastalar çalışmaya dahil edilmemiştir. Kişilere sosyodemografik veri formu, Beck anksiyete ve Beck depresyon öz bildirim ölçekleri ile 35 sorudan oluşan cinsel mitler ölçeği verilmiştir. Ayrıca kişilerin alınan onamları sonrasında cinsel yaşam öyküleri değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılan 50 kadının yaş ortalaması 31,5 ve çocuk sayısı 4,2±2,2 olarak hesaplandı. Kadınların %44'ü okuryazar değildi ve %36'sı ilköğretim mezunu idi. Katılımcıların %24'ünün eşinin başka partneri vardı. Beck depresyon puan ortalaması 23,3±11,7 ve Beck anksiyete puan ortalaması 22,8±9,5 olarak saptandı. %92'sinin hayat boyu hiç masturbasyon yapmadığı, %18'inin uyarılma sorunu yaşadığı, %56'sının önsevişme süre ve niteliğinden memnun olmadığı, %36'sının birleşmekten kaçındığı ve %16'sının ağırlı cinsel birleşme yaşadığı öğrenildi. Katılımcıların %32'sinin eşinin boşalmayı kontrol edemediği ve %24'ünün sertleşme sorunu olduğu anlaşıldı. Cinsel mitlerin yarısından fazlasına, çoğu katılımcının onay verdiği görüldü.

Sonuç: Çalışmamıza katılan kadınların yüksek çocuk sayısına ve düşük okuryazarlığa sahip olmaları dikkat çekmektedir. Anne ve baba eğitim düzeyleri de düşüktür. Eğitim eksikliğinin, cinsel mitlere inanma oranını arttırdığı öne sürebilir. Kadınların yaşadıkları cinsel sorunları dile getirmekten kaçınmalarının nedenlerinden birinin, sahip oldukları cinsel mitler olduğu söylenebilir. Bu nedenle psikiyatri polikliniğine başvuran ve özellikle depresyon ile anksiyete bozukluğu olan kadınlarda cinsel işlevlerin sorgulanması önemli gözükmemektedir. Hastane koşullarında ebe-hemşire gibi diğer sağlık çalışanları ile birlikte çalışarak, özellikle eğitim seviyesi düşük bölgelerde kadınlara cinsel bilgilendirme yapılması bölge kadınının güçlendirilmesinde faydalı olabilir.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

SB-3

Erken Dönem Uyumsuz Şemaların ve Vajinal Penetrasyon Bilişlerinin Genito-Pelvik Ağrı/Penetrasyon Bozukluğu ile İlişkisi: Çok Merkezli Bir Klinik Araştırmanın Sonuçları

Gülin Özdamar Ünal¹, Sinay Önen², Memduha Aydın³

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı, Isparta

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Bursa

³Selçuk Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Konya

Amaç: Genito-pelvik ağrı ve penetrasyon bozukluğu (GPPPD), Türkiye’de cinsel işlev bozukluğu kliniklerine en sık başvuru nedeni olup, kadınların psikolojik ve cinsel sağlığını etkilemektedir. GPPD tanısı olan kadınların kontrollü çalışmalarda penetrasyona ilişkin daha fazla olumsuz ve daha az olumlu bilişlere sahip oldukları bildirilmektedir; ancak, bu tür bilişler ile erken dönem uyumsuz şemalar arasındaki bağlantılar belirsizliğini korumaya devam etmektedir. Bu çalışmanın amacı, GPPPD’li tanısı olan kadınlar ve sağlıklı kontroller arasında vajinal penetrasyon bilişlerini, erken dönem uyumsuz şemalarını ve cinsel işlevlerini karşılaştırmaktır.

Yöntem: Ayaktan GPPPD hastaları (n=100) ve sağlıklı kontroller (n=120) Sosyodemografik Veri Formu, Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel El Kitabı için Yapılandırılmış Klinik Görüşme V (SCID-V) ile değerlendirildi. Katılımcılar ayrıca Golombok-Rust Cinsel Doyum Envanteri Kadın Formu (GRISS), Vajinal Penetrasyon Biliş Anketi, Young Şema Anketi – Kısa Form 3’ü (YSQ-SF3) doldürmüştür. Bu çalışma Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bursa Yüksek İhtisas Eğitim Araştırma Hastanesi Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır (2011-KAEK-25 2020/02-05).

Bulgular: Sağlıklı kontrol grubu ile karşılaştırıldığında, GPPPD grubunun vajinal penetrasyon hakkında daha az olumlu biliş ve daha fazla olumsuz bilişleri vardı ve ayrıca karamsarlık, onay arayıcılık, cezalandırılma, kusurluluk/utanç, tehditler karşısında savunmasızlık, yüksek standartlar alt ölçek puanları daha yüksekti. Genital uyumsuzluk bilişleri alt puanı ile karamsarlık alt puanı (p=0.008), onay arayıcılık alt puanı ile felaketleştirme ve ağrı bilişleri alt puanı (p=0.021), kendini feda alt puanı ile benlik imgesi bilişleri ve genital uyumsuzluk bilişleri puanları (p=0.016, p=0.038; sırasıyla) arasında pozitif yönde korelasyon bulundu.

Sonuç: Bulgular, vajinal penetrasyon bilişini ve erken dönem uyumsuz şemaları ele almak için terapi stratejilerine rehberlik edebilir. GPPPD tedavisinde vajinal penetrasyon bilişlerinin ve erken dönem uyumsuz şemaların hedeflenmesi tedaviyi olumlu etkileyebilir.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

SB-4

Cinsel Sorun Nedeniyle Başvuran Kadınlarında Partner Cinsel Şiddetinin Sıklığı ve Cinselliğe Etkisi

Hasibe Rengin Güvenç¹, Münevver Hacıoğlu Yıldırım², Ejder Akgün Yıldırım²

¹Balıklı Rum Hastanesi Vakfı, Anatolia Psikiyatri Polikliniği, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı Ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul

Amaç: Kadının maruz kaldığı partner şiddeti birçok sağlık problemi ortaya çıkarmaktadır. Bu çalışmada amacımız cinsel sorun şikayetiyle cinsel işlev bozukluğu (CİB) terapi birimine başvuran kadınların maruz kaldığı partner cinsel şiddetinin cinsel sorun oluşumundaki rolünün ve kadında cinsel sorun ortaya çıktıktan sonra maruz kaldığı şiddet sıklığındaki değişimin araştırılmasıdır.

Yöntem: Araştırma; cinsel işlev bozukluğu polikliniklerine başvuran ve cinsel işlev bozukluğu tanısı konmuş 80 kişi (Grup 1), cinsel sorun yaşayan ancak poliklinik başvurusu olmayan 80 kişi (Grup3) ve cinsel sorun yaşamayan ve poliklinik başvurusu olmayan 40 kişi (Grup2) üzerinden yürütüldü. Kontrol grubu olarak Grup 2 tanımlandı. Çalışmanın etik kurul onamı 01.08.2017'de Bilgi Üniversitesi 61 nolu karar ile alınmıştır. Katılımcılara CİB polikliniği olgu değerlendirme formu, Dünya Sağlık Örgütü Kadına Yönelik Partner Şiddetini Değerlendirme Anketi, Yakın Partner İlişkilerinde Kadının Maruz Kaldığı Cinsel Şiddet Ölçeği, Kadın Cinsel İşlev Ölçeği (KCiÖ), İlişki İstikrarı Ölçeğinin ilişki doyumu alt ölçeği uygulandı. Cinsel sorun yaşayan gruplarda ilişki doyumu ölçeği ve partner şiddetiyle ilişkili ölçekler cinsel sorun öncesi ve sonrası farklı iki zaman diliminin değerlendirilmesinde kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık $p<0.05$ kabul edildi.

Bulgular: Gruplar arası partner ekonomik, duygusal, fiziksel ve cinsel şiddet tiplerinde cinsel sorun öncesi maruziyetlerde fark olup olmadığı karşılaştırıldı. Tüm şiddet tipleri için en fazla maruziyet Grup 3'te, en az maruziyet Grup 2'de olacak şekilde istatistiksel anlamlı farklılık tespit edildi ($p<0,05$). Cinsel sorun yaşayan grupların cinsel sorun öncesi ve sonrası maruz kaldıkları şiddet oranları karşılaştırıldı. Grup 1 için cinsel sorun sonrasında maruz kalınan ekonomik şiddet hariç tüm şiddet tiplerinin sıklığında artış, Grup 3 için cinsel sorun sonrasında partner cinsel şiddetlerinden kaynak /zorbalık ve adanma alt tiplerinin sıklığında istatistiksel anlamlı artış tespit edilmiştir ($p<0,05$). KCiÖ'ye göre cinsel sorunu olan kadınlarda cinsel sorunu olmayan kadınlara göre partner cinsel şiddeti maruziyeti pozitif olma durumu, negatif olma durumuna göre 12.65 kat (OR=12.65, %95GA=6.11-26.19, $p<0.001$) artış olduğu tespit edildi.

Sonuç: Araştırmamız partner şiddetinin cinsel sorunun ortaya çıkmasında önemli bir belirleyici olduğu, cinsel sorun ortaya çıktıktan sonra partner şiddeti maruziyetinin arttığı saptamıştır.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

SB-5

Bir Üniversite Hastanesi Psikiyatri Polikliniğinde Transseksüalizm Tanısı ile Takip Edilen Olguların Sosyodemografik Özellikler Açısından Gözden Geçirilmesi

İsılay Manzak Saka¹, Demet Sağlam Aykut¹, Filiz Civil Arslan¹, Evrim Özkorumak Karagüzel¹,
Aykut Karahan¹, Medine Gözde Üstündağ²

¹Karadeniz Teknik Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Psikiyatri Ana Bilim Dalı, Trabzon

²Karadeniz Teknik Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı, Trabzon

Amaç: Cinsiyet disforisi yaygınlığı DSM-5'te (Amerikan Psikiyatri Birliği 2013) erişkin erkeklerde %0,005-0,014 erişkin kadınlarda % 0,002-0,003 olarak belirtilmiştir. Çalışmalarda görülme sıklığı bakımından transkadın/ transerkekler arasında 1/5.5 ila 6.1/1 arasında değişen oranlar bildirilmiştir. Türkiye'de transkadın ve transerkeklerin sosyodemografik ve klinik olarak karşılaştırıldığı az sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmada Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) Tıp Fakültesi Psikiyatri polikliniğine cinsiyet değişim ameliyatı süreci için başvuran transkadın ve transerkek olgular arasındaki sosyodemografik ve klinik özellikleri karşılaştırma amaçlanmıştır.

Yöntem: KTÜ Tıp Fakültesi Psikiyatri polikliniği tarafından geriye dönük dosya incelemesi yapılarak 2015-2021 tarihleri arasında transseksüalizm tanısı ile takip edilen toplam 27 olgu çalışmaya dahil edilmiştir. Olguların sosyodemografik verileri, eşlik eden psikiyatrik hastalık (depresyon, anksiyete bozukluğu, yeme bozukluğu ve diğer), intihar girişimi öyküsü, aile desteğinin durumu, yaşadığı travma öyküsü (cinsel veya fiziksel istismar), ameliyat için başvuru durumunu içeren sosyodemografik ve klinik verileri değerlendirilmiştir. Aile desteğinin durumu ailenin görüşmelere gelip gelmemesi, aile ile yapılan görüşmelerdeki aile tutumuna yönelik yapılan klinik görüşmeler ile değerlendirilmiş, ailesi çağrıldığı halde gelmeyenler ve danışana sorulduğunda ailesinin süreci onaylamadığını söyleyenler aile desteği yok olarak değerlendirilken, çağrıldığında ailesi gelenler ve aile ile yapılan klinik görüşmede süreci anladığını ve sürece yardımcı olacağını belirtenler aile desteği var olarak değerlendirilmiştir. Danışanın iş ortamındaki desteğe ve cinsiyet kimliğinin kabul edilip edilmediğine yönelik öznel olumlu beyanının yanında en az 6 ay aynı işte çalışıp işte istikrarı olan bireyler iş ortamındaki arkadaşlarının desteği var olarak değerlendirilmiştir. KTÜ tıp fakültesi etik kuruldan etik kurul onayı alınmıştır.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen transbireylerin 6'sı transkadın (%22.2), 21'i trans erkekti (%77.8). Katılımcıların yaş ortalamaları 25,7±6,9 (min 18-max 53) idi.

Tüm katılımcıların %44.4'ünde eşlik eden psikiyatrik hastalık bulunmaktaydı. Eşlik eden psikiyatrik hastalıklar %66.6 major depresyon, %13.3 anksiyete bozukluğu, %10 DEHB, %10 yeme bozukluğu idi. Çalışmaya dahil edilen trans bireylerin %25.9'unda travma öyküsü vardı. Bunların % 57.1'i fiziksel istismar, %28.6'sı cinsel istismardı.

Transkadın ve transerkekler karşılaştırıldığında yaş ortalaması transkadınlarda 28,5±12,5 (min 18-max53), transerkeklerde 24,9±4,5 (min18-max 36) idi. Transerkekler ve transkadınlar arasında eğitim düzeyi, çalışma durumu, eşlik eden psikiyatrik hastalık anlamlı bir farklılık yoktu. Transkadınların intihar düşüncesi ve geçmiş intihar öyküsü transerkeklere göre anlamlı olarak daha fazlaydı (p: 0,024). Transkadınların % 66.7'sinde geçmiş travma öyküsü varken transerkeklerin yalnızca %14.3'ünde vardı. Transerkekler transkadınlara göre istatistiksel açıdan anlamlı olarak aileleri tarafından daha fazla onaylanmaktaydı. Transerkekler transkadınlara kıyasla anlamlı olarak iş arkadaşları tarafından daha fazla onaylanmaktaydı (p: 0,011).

Sonuç: Bu çalışmada transerkek katılımcıların oranı daha fazlaydı. Bu çalışmada transkadınların süreç içerisindeki intihar düşüncesi varlığı transerkeklere göre anlamlı olarak daha fazla tespit edilmiş olup transkadınların geçmiş intihar öyküsü transerkeklere göre anlamlı olarak daha fazlaydı. Ayrıca transerkekler transkadınlara göre anlamlı olarak aileleri tarafından daha fazla onaylanmaktaydı.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

SB-6

Evli Kadınlarda Özgül Fobi, Depresyon ve Anksiyete Düzeyleri ile Kadın Cinsel İşlevleri Arasındaki İlişki

Meliha Işık¹, Dr. Hakan Karas²
¹*İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul*
²*İstanbul Gelişim Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul*

Amaç: Evli kadınların cinsel işlevleri ile depresyon, özgül fobi ve anksiyete düzeylerinin ilişkisi üzerine yapılan araştırma sayısı oldukça azdır. Bu araştırma bu eksikliği gidermek adına, evli kadınların cinsel işlevleri ile depresyon, anksiyete bozuklukları ve özgül fobi düzeylerinin ne oranda ilişkili bulunduğunu ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Yöntem: İstanbul ilinde yaşayan 270 evli kadın çalışmaya dahil edilmiştir. İstanbul Gelişim Üniversitesi Etik Kurulu'ndan çalışmanın etik kurul onamı (Tarih:30.06.21, Sayı: 2021-23) alınmış ve rastgele örnekleme yöntemiyle katılımcılara ulaşılmıştır. Araştırmada değerlendirilmeler için Hasta Sağlık Anketi-9 (PHQ-9), Yaygın Anksiyete Bozukluğu (YAB-7) Ölçeği, Özgül Fobi Şiddet Ölçeği ve Kadın Cinsel İşlev Ölçeği (KCIÖ) kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 35,9±7,95 olarak bulunmuştur. Katılımcıların evlilik yıl ortalaması 11,3±8,82 olarak saptanmıştır. Toplam KCIÖ ile Özgül Fobi skoru arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=,136$, $p<0,05$). Toplam KCIÖ ile anksiyete skoru ve depresyon skoru arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0,05$). Anksiyete skoru ile Özgül fobi skoru arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0,05$). Benzer şekilde depresyon skoru (PHQ-9) ile özgül fobi skoru arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0,05$).

Sonuç: Araştırmamızın sonucunda; klinik olmayan örneklemede evli kadınlarda depresyon ve anksiyete düzeyleri ile cinsel işlevler arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Ancak özgül fobi düzeyi ile ve kadın cinsel işlevleri arasında anlamlı bir ilişki ortaya konulmuştur. Özgül fobisi olan kadınlarda cinsel işlevlerin sorgulanması cinsel işlev bozuklukların tanınip tedavi edilmesi bakımından önem taşımaktadır.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

SB-7 Koksidinili Hastalarda Cinsel Fonksiyon Bozuklukları, Kesitsel Bir Çalışma

Özkan Yükselmis

Diyarbakır Dağkapı Devlet Hastanesi, Diyarbakır

Amaç: Koksidini toplumda sık görülen bir kas iskelet sistemi hastalığıdır. Kalça ve kuyruk bölgesinde yaygın ağrılara ve özellikle masa başı çalışan kişilerde iş gücü kaybına sebebiyet vermektedir. Bu hastalığın cinsel fonksiyon bozukluğu üzerine olan etkilerinin daha önce literatürde yeterli incelenmediğini gördük ve bu çalışmayı başlattık.

Yöntem: Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi etik kurulundan 3 Temmuz 2021 tarih ve 212 sayılı no ile onay alınarak çalışmaya başlandı. Araştırmaya 20-50 yaş arasındaki koksidinili hastalar dahil edildi. Cinsel fonksiyonları bozacak organik patolojiler, diyabet, hipertansiyon gibi ek kronik rahatsızlıklar dışlanma kriteri olarak kabul edildi. 50 hasta ve 50 kontrol grubu toplandı. Hastalardan aydınlatılmış onam formu alındı. Hasta ve kontrol grubuna arizona cinsel yaşantılar ölçeği (ACYÖ) dolduruldu. Hasta grubunun koksidini ile ilgili ağrısı VAS (visüel ağrı skalası) ile değerlendirildi. Nicel verilerde student T; kategorik verilerde Ki kare, Mann Whitney-U testleri kullanıldı.

Bulgular: Vaka ve kontrol grupları arasında cinsiyet ve yaş açısından anlamlı farklılık saptanmadı. 2 grup arasında VAS değerlerinde anlamlı farklılık saptandı ($U=125,500$, $p<,001$). Sıralar ortalamaları incelendiğinde vaka grubunun kontrol grubundan daha yüksek VAS skoruna sahip olduğu görülmüştür. 2 grup arasında ACYÖ değerleri arasında belirgin farklılık gözlemlendi ($U=594,500$, $p<,001$). Sıralar ortalamaları incelendiğinde vaka grubunun kontrol grubundan daha yüksek ACYÖ puanına sahip olduğu görülmüştür.

Sonuç: Sonuç olarak koksidinili hastalarda belirgin cinsel fonksiyon bozukluğu olduğunu gördük. Koksidinili hastaların sıklığı da göz önünde bulundurulduğunda bu hastalarda cinsel fonksiyonların da poliklinik rutinin de sorgulanması gerektiği kanaatindeyiz.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

SB-8

Serviks ve Endometrium Kanserli Hastalarda Kemoterapi ve Radyoterapi Sonrası Cinsel İşlevsellik

Sevda Bağ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği, İstanbul

Amaç: Çalışmamız serviks ve endometrium kanserli hastalarda radyoterapi ve kemoterapi sonrası cinsel işlevselliğin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı bir çalışma olarak Sağlık Bilimleri Üniversitesi İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Polikliniğine Onkoloji Ünitesi'nden konsültasyon amacı ile yönlendirilen serviks ve endometrium kanseri nedeniyle en az 3 ay önce kemoterapi veya radyoterapi tedavisi uygulanmış ve araştırmaya katılma kriterlerine katılmayı kabul eden 21 kadın hasta ve kontrol grubu ile yapılmıştır. Hasta ve kontrol grubuna sosyodemografik veri formu, Kadın Cinsel İşlev Ölçeği (FSFI) uygulanmıştır. FSFI Ölçeği cinsel işlevselliğin değerlendirmesinde, 26.6 puan altı alanları cinsel işlev bozukluğu olarak tanımlandı. Çalışmamız için hastanemiz etik kurulundan onam alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ortalama, standart sapma ve Mann Whitney U testi ve içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların %57.1'i 38-54 yaş grubunda %42,9'u 55-70 yaş arasında olup, %81.0'i ilkökul mezunuydu. %85,7'si çalışmamaktaydı. Katılımcıların %57.1'inin endometrium kanseri tanısına sahip olduğu saptanmıştır. Katılımcıların yaş gruplarına, tıbbi tanılarına durumlarına göre FSFI Ölçeği alt ölçekleri ve ölçek toplam puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildi ($p > .05$). Araştırmada katılımcıların % 66.7'sinde ($n= 14$) cinsel işlev bozukluğu olduğu görüldü. Radyoterapi gören gruptaki FSFI puan ortalamaları sadece kemoterapi alan gruba göre anlamlı olarak daha düşük bulundu ($p < .05$).

Sonuç: Jinekolojik kanserlerde uygulanan tedavi cinsel işlevlerini etkilemektedir. Özellikle radyoterapi fizyolojik olarak darlığa sebep olmakta ve cinselliği daha fazla oranda bozabilmektedir. Bizim çalışmamızda da radyoterapi grubunun cinsel işlev bozukluğu kemoterapi grubuna göre daha yüksek bulunmuştur. Bizim çalışmamızın sonuçları daha önce yapılmış çalışmaların sonuçlarını da desteklemektedir. Hem fizyolojik etki hem de kanser tanısının konulması bireyin psikolojik dengesini bozarak krize yol açar ve hastalık, yaşam tehdidi gibi durumlarla karşı karşıya kalan birey, cinsel fonksiyonlarda bozukluk yaşayabilir. Jinekolojik kanserli kadınlara cinsel eğitimin verilmesi ve gerektiğinde psikiyatrik destek oluşacak bu gibi sorunların azalmasına da yardımcı olabilir.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

SB-9

Vajinismusta Cinsellikle İlişkili Fobik Kaçınma, Üstbilişsel İnançlar ve Cinsel İşlevler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Sinay Önen¹, Gülin Özdamar Ünal², Memduha Aydın³
¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Bursa Tıp Fakültesi, Psikiyatri ABD
²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri ABD
³Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri ABD

Amaç: Vajinismus, fobik kaçınma, istemsiz pelvik kas kasılması ve vajinal penetrasyon sırasında ağrı beklentisi, korkusu ve deneyimi ile karakterizedir. Bu çalışmanın amacı, vajinismuslu kadınlarda üstbilişsel özellikleri karşılaştırmak, kaçınma davranışı, üstbilişsel inançlar ve cinsel işlevler arasındaki ilişkiyi değerlendirmek ve üstbilişsel inançların vajinismusta cinsellikle ilişkili fobik kaçınma davranışları riskini artırıp artırmadığını incelemektir.

Yöntem: Vajinismuslu 64 kadın ve 30 sağlıklı kontrol çalışmaya dahil edildi. Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ), Beck Anksiyete Ölçeği (BAÖ), Arizona Cinsel Yaşantılar Ölçeği (ACYÖ), Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği (GRCDÖ) ve Üstbiliş Ölçeği-30 (ÜBÖ-30) kullanılarak fobik kaçınma davranışları ile üstbilişsel inançlar ve cinsel doyum arasındaki ilişki incelendi. Çalışmanın yapılabilmesi için Bursa Yüksek İhtisas EAH Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan etik kurul onayı alınmıştır (2011-KAEK-25 2019 / 09-17).

Bulgular: Vajinismus olgularının 30'unun (%46,9) cinsellikle ilgili fobik kaçınma davranışı gösterdiği görüldü. Kaçınma davranışı olan ve olmayan vajinismus grupları arasında ÜBÖ-30 alt ölçek puanları farklılık göstermezken; ACYÖ, GRCDÖ toplam puanları ile GRCDÖ'nin iletişimsizlik, kaçınma ve anorgazmi alt ölçek puanları anlamlı olarak farklıydı ($p < 0.05$). Vajinismus olgularında ÜBÖ-30 puanlarının kaçınma davranışı riskini artırmada etkili olmadığı bulundu ($p > 0.05$). Vajinismuslu olgularda düşüncelerin ve tehlikenin kontrol edilemezliğine ilişkin olumsuz inançlar ve bilişsel farkındalık üstbilişleri hem ACYÖ (sırasıyla, $\beta = 0.52$, $p = 0.004$ ve $\beta = -0.49$, $p = 0.003$) hem de GRCDÖ (sırasıyla, $\beta = 0.58$, $p = 0.002$ ve $\beta = -0.40$, $p = 0.017$) puanlarını yordamada önemli faktörler olarak bulunmuştur.

Sonuç: Çalışma bulgularımız, kaçınma davranışı olan ve olmayan vajinismuslu kadınlar arasında üstbilişsel inançların farklılık göstermediğini ve üstbilişsel inançların vajinismusta kaçınma davranışı riskini artırmadığını göstermiştir. Vajinismuslu kadınlarda cinsel işlevler ve cinsel doyumun anksiyete ve depresyondan bağımsız olarak üstbilişsel inançlarla ilişkili olduğu gösterilmiştir. Cinsel terapide vajinal penetrasyonla ilişkili korku ve kaçınma davranışlarının yanında diğer cinsel uyarınlara ilgili fobik kaçınma davranışlarının ele alınması, bilişsel farkındalık ve düşüncelerin kontrol edilemezliği ve tehlike ile ilgili olumsuz inançlara yönelik üstbilişsel müdahalelere yer verilmesi, tedavi başarısının artmasına, cinsel işlevlerin ve cinsel doyumun iyileşmesine katkıda bulunabilir.

XIII. CİNSELLİK VE CİNSEL TEDAVİLER KONGRESİ

10-13 Şubat 2022

CETAD | CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ



*zaman,
beklentiler
ve cinsellik...*

SB-10

Kronik Bel Ağrısı Olan Hastalarda Depresyon ve Anksiyete ve Cinsel Fonksiyon Bozukluğu

Süleyman Dönmezdi

Artuklu Üniversitesi Psikoloji Bölümü Deneysel Psikoloji Anabilim Dalı, Mardin

Amaç: Bel ağrısı değişik yaş ve meslek gruplarını etkileyebilen bir rahatsızlıktır. Bu denli yaygın ve engel durumuna neden olan bir rahatsızlığın etkilediği değişkenler literatürde incelenirken, cinsel fonksiyon bozukluklarının (CFB), bel ağrısındaki varlığının yeterince irdelenmediği fark edildi. Bu nedenle çalışmanın amacı kronik bel ağrısı şikayeti olan bireylerde ağrıya bağlı engel durumun şiddeti ile cinsel fonksiyonlar arasındaki ilişkinin incelenmesi şeklinde planlandı.

Yöntem: Araştırmaya Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi etik kurulundan onay alındıktan sonra (Sayı:721 Tarih: 12.11.2021) Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon polikliniğine başvuran 52 bel ağrısı şikayeti olan hasta ile hasta grubu ile yaş ve cinsiyet açısından korele 50 kişi, kontrol grubu olarak onamları alındıktan sonra dahil edildi. Hasta ve kontrol gruplarındaki katılımcılarda daha önceden cinsel işlev bozukluğu CİB tanı ve tedavisi ile antidepresan ve antipsikotik kullanımı gerektirecek psikiyatrik tanı olması, dışlama kriteri olarak kabul edildi. İki hasta verileri uygun doldurmadığından çalışma dışı bırakıldı.

Bulgular: Hastalara uygulanan Hastane Anksiyete Depresyon ölçeği (HADÖ), Arizona Cinsel Yaşantılar ölçeği (ACYÖ) ve Oswestry bel ağrı engellilik ölçeği (OEÖ) verileri incelendi. HADÖ anksiyete (Dorsalji Grubu 7,96,56±3,64) (Kontrol Grubu 5,96±3,21) (p=0.004), HADÖ depresyon (Dorsalji Grubu 7,60±3,54) (Kontrol Grubu 6,14±3,20) (p=0.033), OEÖ (Dorsalji Grubu 16,06±16,93) (Kontrol Grubu 6,4±8,19) (p<0.001) ve ACYÖ (Dorsalji Grubu 11,36±4,90) (Kontrol Grubu 8,80±3,77) (p=0.004) skorlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edildi.

Sonuç: CFB yaşam kalitesini ciddi anlamda olumsuz etkileyen bozuklardan biri olmasına rağmen psikiyatri dışı poliklinik rutinlerinde sorgulanmaması, rahatsızlığın atlanarak hastaların tedaviye erişimini olumsuz etkilemektedir. Bu durum Dünya Sağlık Örgütü'nün sağlık tanımındaki "fiziksel ve ruhsal olarak tam bir iyilik halinin" yerine getirilememesi ve eksik tanı ve tedavi sürecini ortaya çıkarabilmektedir.

Psikiyatri dışı poliklinik rutinlerinde CFB'nin sorgulanması, cinsel tedavi arayışı konusunda zaten çekingen olan toplumumuzda tedaviye erişim konusunda hem cesaretlendirici hem yol gösterici olacaktır.

CETAD

CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE
ARAŞTIRMA DERNEĞİ

